

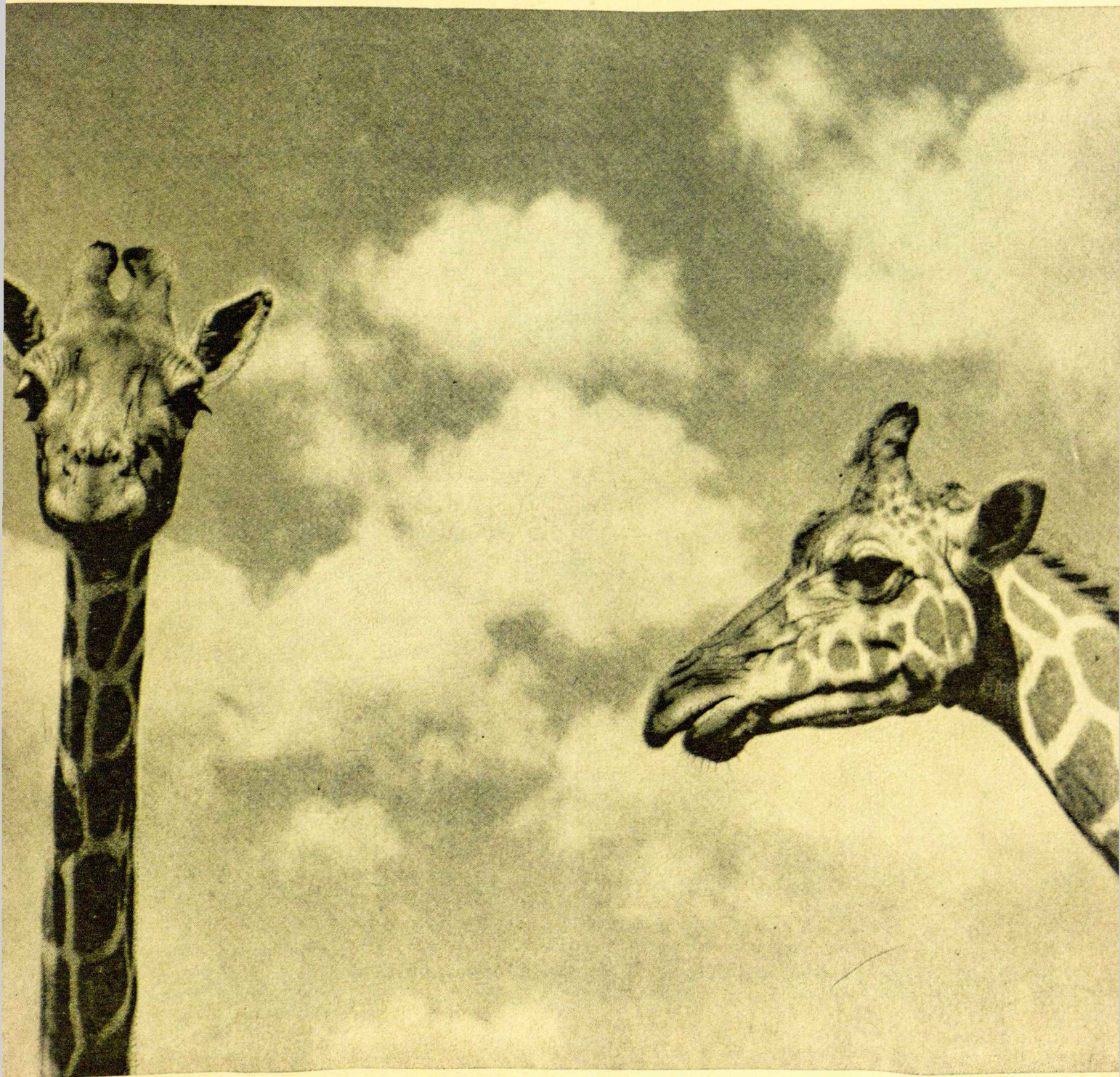

ATEITIS¹

1964

GEGUŽĖS

NR. 5

Šiame numeryje:

“GAJA” – 35 METŲ JUBILIEJUS

DR. J. LEIMONĄ MININT

ATEITININKAI VOKIETIJOJE

1911 — Ateitis — 1964

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS LITHUANIAN R-CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

1964

GEGUŽĖS — MAY

NR. 5

TURINYS

Dr. K. Pernkus — "Gaja" ir Jaunimas . . .	114
R. Bičiūnas — "Kas tiesa?" aš klausiu . . .	116
Dr. Leimono Mirties Metinės . . .	117
Laima Nainytė — Pradėkim iš naujo . . .	118
A. Skirmuntaitė — M.A.S. Globėjų	
Suvažiavimas	120
Mūsų Kovų ir Veiklos Dvasia	122
Audrilė — Ką Anketos Kalba	123
A. Gladkauskas — Teisybės Beieškant	
Vandens Lelija (eil.)	125
K. A. Steigvila — Jaunimas Kryžkelėje . . .	126

Ateitininkai Vokietijoje	127
Nuo Lentynos	128
Platus Pasaulis	130

SŪKURYS

Antanas Razgaitis — Lietingo	
šeštadienio svajonė	135
Jurgis Bradūnas — Lituanistinę	
Mokyklą baigiant	136
Tyrius Pranešėjas	Virš. treč. pusl.

Šį numerį redagavo **P. Kaufmano** kolektyvas
Laužymui asistavo **Antanas Rauchas**

ATEITIS YRA MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS LEIDINYS

Vyr. red.: Rimantas Repšys
Pad. red.: Romas Sakadolskis
Literatūra: Aušrelė Skirmuntaitė
Korespondencijos: Teresė Pautienaitė
Narė: Saulė Venclovaite

Redakcijos adresas:
"Ateitis"
6540 S. Campbell Ave.,
Chicago 29, Ill.

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH
MAGAZINE

Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association.

"ATEITIS"

5725 So. Artesian Ave.
Chicago 29, Illinois

Prenumerata metams \$5.00
pagal JAV dol. kursą.
Garbės prenumerata metams \$10.00
Subscription \$5.00 per year

Vyr. red.: Petras Kaufmanas
Pad. red.: Vacys Šaulys
Literatūra: Dalia Kolbaitė
Moksl. reik. ved.: Laima Bačinskaitė
Narys: Antanas Rauchas
Narė: Rita Jaraitė

Administracija:
5725 So. Artesian Ave.
Chicago 29, Illinois

Second class postage paid at the
Chicago Post Office

K! "Gaja" Centro Valdyba. Iš k. į d. pirmoj eilėj: Prof. J. Meškauskas — garbės narys, Dr. V. Tumasonienė — išdėstė, Dr. K. Pemkus — pirmininkas; antroje eilėje: Dr. B. Valadka — sekretorius, Dr. V. Šaulys — jaunimo reikšams ir Dr. K. Ambrozaitis — vicepirmininkas.

"Ateitis" sveikina
K! "Gają"

Ar nenorime ateitininkai įgyvendinti popiežių enciklikose seniai minėtą subsidiariškumo principą:

Tegul aukštesni visuomenės organai neatima iš žemesnių teisės atlikti tuos veiksmus, kuriuos žemesni sugeba atlikti taip pat gerai savo jėgomis.

Ar nenorime taip pat šį principą praplėsti ir pritaikyti atskiriems asmenims? Kodėl vis ieškoti "vyresnio" asmens tam darbui, kuris gali taip pat gerai būti atliktas jaunesnio? Kuo anksčiau jėgos, gabumai išbandyti, tuo pilniau išsivysto žmogus, tuo didesnis laimėjimas visuomenei...

Dr. K. PEMKUS

“GAJA”

IR

JAUNIMAS

35 METŲ JUBILIEJAUS PROGA

“Gajos” korporacija yra net 17 metų jaunesnė už savo motiną ateitininkiją.

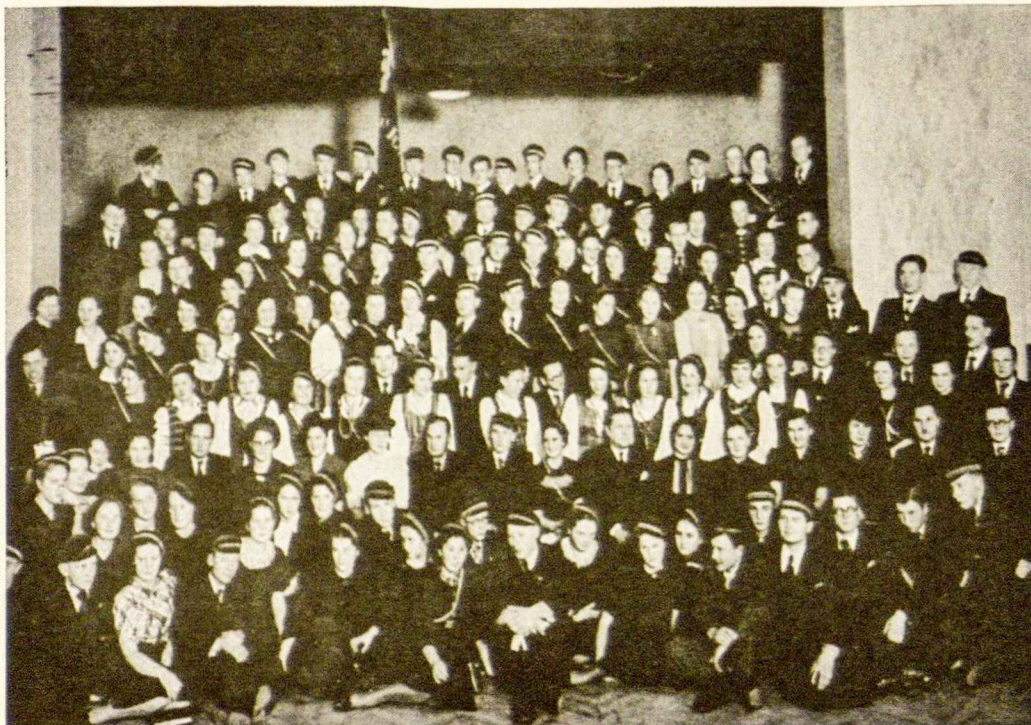
Net nepriklausomybę atgavus, dar ilgus metus gydytojais būdavo arba svetimtaučiai arba rusiškoje ateitinėje aplinkoje augę tautiečiai. Taigi nenuostabu, kad mediciniškasis personalas neatitiko lietuviškos dvasios. Įsikūrus universitetui, patys lietuviai pradėjo vis labiau užimti ir taip vadinamųjų griežtųjų mokslų auditorijų suolus.

Profesinės medikų korporacijos įkūrimo idėja kristalizavosi jaunų studentų mintyse. Ji nebuvo pasitikta visuotiniu prielankumu: vieni galvojo, kad tai beprasmiška, kiti, kad tai ateitininkų skaldymas ir t.t. Prof. St. Šalkauskis, vysk. M. Reinys, prof. Pr. Dovydaitis mintį sveikino. Šalkauskis pasiūlė korporacijai šūkį: “Gajus kūnas — budri dvasia”. Korporacijai pasirinktas skambus “Gajos” vardas. Lietuviškasis žodis “gajus” nusako jo reikšmę. (Graikų mitologinė žemės deivė pagimdžiusi dangų, jūrą ir kalnus ir kitas dieviškas būtybes).

Oficialiai K! “Gaja” išėjo į gyvenimą su jos įregistravimu Lietuvos universiteto senate 1928 m. kovo 21 d. Vėliavos kūmais buvo dr. D. Jasaitis ir dr. Čerkečiūnienė.

“Gaja” savo gimimu pateisino dėtas viltis. Net tie, kurie pradžioj buvo prieš ją, turėjo pripažinti jos svarbą ir jėgą. Ji augo ir brendo greitai, pasidarydama viena iš gausiausių ir drausmingiausių ateitininkų korporacijų. Gajininkus matome ateitininkų sąjungos pirmininkais, matome juos visų studentų vadovais.

Metai iš metų vis nauji absolventai gajininkai palikdavo Alma Mater auditorijas, išeidavo atsakingom gydytojų ar mokomojo personalo pareigom. Tik 1937

Studentų Medikų Ateitininkų K! “Gaja” metinė šventė 1939 metais, Kaune. Viduryje korporacijos vėliavos kūmas dr. Domas Jasaitis.

Studentų Medikų Ateitininkų Kl. "Gajos" mergaičių grandinės fuksės pakeltos į senjores 1938 m. Vidury sėdi grandinės pirminkė Julija Krasnickaitė (dabar dr. J. Matulionienė). Jos dešinėje su gėlėmis fuks-majorė Konstancija Žiugždaitė.

m. buvo įsteigta gydytojų "Gaja". Prieš pasitraukdami iš savo krašto nežinamai tremčiai, abiejų medicinos fakultetų vadovais - dekanais matome mūsų korporacijos kūrėjus (prof. dr. J. Meškauską — Kaune, prof. dr. P. Kazlauską — Vilniuje).

Komunistinės ir nacistinės okupacijos tikėjosi greitai ir radikaliai išrauti visa, kas lietuviška ir katalikiška. Kalėjimai, kacetai, ešalonai Sibiro link, žudymai, nuolatiniai persekiojimai neįstengė išrauti šaknų, o tik nuskinti paviršutinį želmenį.

Gajininkai buvo per jaunatviški, kad padėtų ginklus prieš stipresnį tautos priešą. Gajininkai buvo per atsparūs dvasiai, kad teroras juos palaužtų. Ateitininkai turėjo praktikos pagrindžio veiklai, taigi tas padėjo skubiau "Gajos" persiorganizavimui: pasilikti ištikimiesiems savo idealams ir prisiimti karo lauko drausmę.

1940 m. rudenį į Vytauto Ddžiojo universiteto medicinos fakultetą griežtos atrankos keliu buvo priimta 200 studentų. Ketvirtadalis iš jų net tokiose sąlygose susiorganizavo jau pirmosiomis dienomis po "Gajos" slapta vėliava. Jos nuotaiką galima matyti iš stud. Br. Stasiukaičio žodžių, pasakytų viename d'edsniam susirinkime 1940 m. vėlai rudenį Jėzuitų patalpose: "Kurie bijotės ar nepasitikite savo jėgomis — išeikite! Mes nesibijome mus apleidžiančių, bet bijome juos turėti savo tarpe. Likusieji turės būti gudrūs kaip žalciai, malonūs kaip karveliai ir dirbti kaip vyrai! Sudeginkite aksominės kepuraites ir užsidėkite nematomus šalmus prieš tautos priešus bei jų pataikūnus".

Korporantai stengėsi kaip galima mažiau reikštis viešojo universiteto veikloje. Bet netiesioginiai jie rėmė kiekvieną pozityvią lietuvišką veiklą, nukreiptą prieš okupantą: palaikė patriotiškai nusiteikusius kursų seniūnus, rėmė antikomunistines nuotaikas, auditorijose, komjaunuoliams kalbant, niekuomet neapleidavo be triukšmo ar juoką sukeliančių išdaigų; internacionalo

giedojimas, kad ir iškilmingaisiais momentais, niekada nebūdavo "žavesnis" kaip paršiukų žviegimas tvarte ir t.t. Komunistų priverstinus paradus įvairių švenčių proga "pagerbdavo" užsidėdami labiausiai suplyšusias skrybėles, ir tokia eisena būdavo panaši į avių kaimeinę. Tikslas buvo parodyti visuomenei, kad okupantai nepajėgia universiteto paversti savo propagandai.

Gajininkai rėmė visus patriotų studentų suėjimus po neutralumo priedanga (čia ypatingai reišėsi "Aušros" gimnaziją baigusieji. Toje šaunioje grupėje nemažas skaičius dalyvaudavo ir gajininkų).

Ateitininkams suorganizuoti bažnytinį chorą (vad. sol. Vl. Baltrušaičio), korporantai mielai rinkdavosi po Įgulos bažnyčia repeticijoms. Jų giesmės studentų bažnyčioje ne vienam išspausdavo ašarą. Suruoštas religinis koncertas Jėzuitų bažnyčioje su žymiausiais solistais, buvo tikra manifestacija, kuri kėlė baimę net okupantui.

Pagrindžio spaudos paruošimas ir jos platinimas visuomenei gajininkams buvo prie širdies.

Nebūtų teisingas vaizdas, jei kas galvotų, kad tik taikios priemonės buvo naudojamos prieš priešą. Buvo laukiama karo diena iš dienos. Taigi pilnu sropumu ruošiasi tautos sukilimui. Ypač bendradarbiaujant su "Grandies" korporantais, buvo organizuojami ginklų telkiniai tokiam sukilimui. Kai jis prasidėjo, gajininkai pasirodė ne tik gudrūs vadovai, bet ir puikūs kariai.

Vilniaus universitete "Gajos" veikla buvo kiek skirtinga, pasakyčiau, labiau taiki, labiau sociali, besisemianti dvasinėmis gėrybėmis. Mediciniškos etikos studijos prel. Tulabos, kun. Bačiūno ir k. butuose, gamtos prieglobstyje bei auditorijose augo gilyn. Kaip Kaune stud. ateitininkų spiritus movens buvo stud. Br. Stasiukaitis, taip Vilniuje tokiu buvo stud. J. Kakarieka (ne gajininkas).

Okupacijos metais buvo tradicija veikti mažomis

grupėmis, pvz. 4-5 žmonės. Tokios grupelės dažnai susirinkdavo labai nežymiai, laiks nuo laiko aplankydavo savo filisterius — grupės globėjus patarimams ir patarimams.

Okupacijos atnešė "Gajai" daug aukų nužudytais (pvz. dr. A. Gudonis Panevėžyje), ištremtais Sibiran, iškankintais kalėjimuose. Tik dalis pasitraukė į vakarus, o kita, didžioji dalis išaugo jau tremtyje. Pvz. Tuebingene (Vokietijoje), kur buvo didžiausias lietuvių studentų skaičius (300), "Gajai" priklausė apie pusę mediciną studijuojančių studentų. Keliolika "Gajos" narių mirė čia tremtyje. Šiuo metu gydytojų "Gajai" priklauso per 160 narių, išsisklaidžiusių po įvairius laisvus kraštus. Centro Valdyba sudaryta iš Chicagoje gyvenančių korporantų.

Korporacijos veikla nesibazuoja vien tik gilinimosi mediciniškos etikos problemose. Daugelis gajininkų yra aktyvūs įvairiose visuomeninėse organizacijose, sąjūdžiuose, kultūrinėje veikloje, šalpoj, Lietuvių Fondo organizavime (pvz. A. Razma).

"Gaja" buvo įkurta jaunų žmonių — studentų, todėl ji per savo gyvavimą visą laiką ypatingą dėmesį kreipė į jaunimą. Ypač tremtis yra grubi ir klaidingai suviliojanti jauną žmogų. Kai tik dr. A. Damušis pradėjo kelti jaunimo stovyklos "Dainavos" klausimą, gajininkai organizuotai pažadėjo ją remti. Daug efektingiau skambėtų skirtos premijos. Deja, gajininkai išėjo tyliai remti jaunimo reikalų. Štai "Dainavai" paaudota per \$12.000 (kai kurie net didelėmis sumomis, pvz. daktarai Vl. ir V. Adomavičiai, K. Bobelis, Z. Danilevičius ir k.). Žurnalas "Ateitis" paremta ne vieną

kartą keliomis šimtinėmis. Vokietijoje studijuoją studentai buvo paremti pagal kasos išgales. Šitos ir panašios aukos nepretenduoja į padėkas, bet į realią naudą jaunimo auklėjime. Kas apskaičiuos jaunimo stovyklos "Dainavos" reikšmę išlikti tikrais lietuviams, su savigarda ir nebijančiais dirbti. Jaunimo žurnalas "Ateitis", lydėjęs gajininkus nuo pat vaikystės, juos formavęs ateitininkų ideologijoje ir gyvenimui, argi neriša sentimentai ir pasididžiavimas ir šiose sąlygose taip gražiai ir plačiai sėjama sėkla. Gėrimės jos darbininkų energija ir išvalumu, kad gražūs vaisiai išauga pamažu, kantrybėje ir ištvermėje.

Štai K! "Gaja" švenčia savo 35-rių metų jubiliejų. Augusti ir brendusi laisvoji tėvynė, ji 20 metų jau trina tremties grubų kelią. Net skaudu pagalvojus, juk tą jubiliejų būtume galėję švęsti Kaune ar Vilniuje su visu iškilmingumu, be skaudžių praeities ir dabarties žaizdų. K! "Gaja" kviečia visus savo prietelius, idėjos draugus — ateitininkus ir visuomenę pabūvoti kartu. Buvęs Fed. vadas prof. S. Sužiedėlis, kai buvo painformuotas apie tą kongresą, atsiliepė: "Korporacijos 35 metų suaktis, Federacijos Valdyba tikisi, bus viena iš žymių visos ateitininkijos iškilmų, nes Gaja yra buvusi ir tebėra gajai mūsų jėga, davusi stiprybės mūsų organizacijai. Kuo galėdama Federacijos Valdyba prie tos suakties minėjimo mielai prisidės".

Taigi, kviečiame visus moksleivius, studentus ir sendraugius dalyvauti š. m. gegužės 30-31 dienomis K! "Gaja" 35-rių metų jubiliejiniame suvažiavime. Smulkesnė programa bus skelbiama "Drauge". Ypač jaunimo teigiamas reagavimas "Gają" paskatins tolimesnei veiklai.

"Kas tiesa?" — aš klausiu

PROLOGAS:

Jie sėdėjo prie konferencijos stalo, kiekvienas su savo mintim,

Jie sėdėjo trys, svarstydami žmogaus problemą,

Jie sėdėjo trys išminčiai ir galvojo,

Bet priėjo išvados, kad žmogus žus.

Minia protestu šaukė, ir paveikė Teisės sunkią ranką,

Minia galvojo, "kas jie, kad sakytų kad mes žūsime", ir kvatojo baimės juoką.

Minia protestu šaukė "nukryžiuokit juos", (nes buvo sujaudinta).

Minia galvojo vėl "kaip mes galime žūti, jie negali būti teisingi!"

Ir tie vyrai, tie išminčiai, buvo minios priversti, pasakyti jai,

ir užtikrinti ją,

kad jie nežus.

Ir soti minia grįžo namo,

Kur visur esančiame gobšume,

Jie vieni kitus surijo,

Ir trys išminčiai liūdnai lingavo galvomis.

EPILOGAS:

Einu nuo vienos prie kitos, bet nė viena siela negali pasakyti, kas yra tiesa.

Ir aš ieškau, kaip per amžius žmogus ieškojo.

Bet jie ieško savo kvailume,

ir abejonių šešėlyje,

"Tai ieškokite", sakau sarkastiškai,

"nes aš ją radau".

R. Bičiūnas

DR. J. LEIMONO

MIRTIES METINĖS

Laikas bėga nesulaikomai ir eina į praeitį įvykiai, kuriuos, rodos, vos dar vakar išgyvenome. Ir nuo dr. J. Leimono taip tragiškos mirties (1963. V.4.) jau suėjo vieneri metai. Sukakties proga atsiminkime vieną kitą ryškesnį dr. J. Leimono charakterio ir veiklos bruožą.

Geras žmogus

Kai prieš keletą metų Bostone staugo mirė Maurice Tobin, buvęs darbo sekretorius Trumano valdžios, kardinolas Cushing, kalbėdamas prie velionies karsto, ypatingai pabrėžė, jog velionis buvo geras žmogus ir jog yra ypatingai reikšminga, jei apie asmenį galime pasakyti, jog jis yra ar buvo geras. Atsimindami velionį dr. J. Leimoną, mes pirmą eilę jį ir prisimename, kaip reto gerumo asmenį. Tas gerumas išėjo iš jo charakterio ir iš pasaulėžiūros. Visi, be pažiūrų skirtumo, kuriems teko turėti reikalų su dr. J. Leimonu, atsimena jį, kaip tvirtą savo nusistatymuose, bet vienodai malonų ir draugišką visiems, kurie susitiko su juo bendrame darbe ar šiaip draugijoje. Šeimoj ir visuomenėj dr. Leimonas buvo švelnus savo elgesiu, stengdamasis savo pavyzdžiu lyginti išskylančius gyvenime nesklandumus. Ir mirties metinėse minime velionį, taip staiga mus palikusį, kaip asmenį, kuris veikė ne tik žodžiais, bet ir darbais, stengdamasis savo pavyzdžių turėti įtakos į aplinką. Ir tos įtakos jis tikrai nemažai turėjo.

Ateitininkų eilėse

Dr. J. Leimonas išaugo sykiu su ateitininkų organizacija, kurios nariu jis buvo beveik nuo veiklos pradžios. Velionies paminkle yra išrašyti ateitininkų šūkio žodžiai "Omnia instaurare in Christo" (Visa atnaujinti Kristuje). Augęs ir brendęs ateitininkų ideologijos tiesioginėje įtakoje ir iš jaunų dienų įsijungęs į ateitininkų veiklą, velionis toje veikloje dalyvavo ligi pat savo mirties. Jis mirė būdamas Bostono ateitininkų sen draugių pirmininku. Bostone per eilę metų buvo moksleivių ateitininkų globėju. Ankstybesniaisiais laikais dr.

J. Leimonas, dar studentu būdamas ir studijas baigęs yra ėjęs įvairias atsakingas pareigas ateitininkų organizacijoj. Tai padėjo jam išaugti į vieną iš pačių atsakingiausių Katalikų Akcijos darbuotojų Lietuvoje, nes dirbo Katalikų Akcijos centre, rūpinosi spaudos leidimu ir pats aktyviai toje spaudoje dalyvavo.

Jaunimo vadas

Iš prigimties linkęs į visuomeninį darbą, J. Leimonas iš ateitininkų staugo į pavasarininkų eiles ir ten dirbo nuo jaunų dienų. Kai grįžo iš Šveicarijos baigęs mokslus, ir kai reikėjo pakeisti kitų pareigų perkrautą prof. J. Eretą, didžiulės pavasarininkų jaunimo organizacijos pryšakyje atsistogavo dr. J. Leimonas ir išbuvo tos organizacijos pryšakyje daugiau dešimties metų, ligi pat tragiškųjų 1940 m. birželio dienų, kai rytinis okupantas

Dr. J. Leimonas

didžiule jėga įsibrovė į mūsų kraštą. Okupacijos pasėkoje sykiu su kitais pirmaeiliais mūsų gyvenimo darbuotojais dr. J. Leimonas buvo komunistų suimtas ir išbuvo metus kalėjime, kol karo tarp Rusijos ir Vokietijos pradžios įvykiai ir pačių lietuvių kovos sudarė sąlygas išeiti iš komunistinio kalėjimo.

Pavasarininkų organizacija buvo pati didžiausia Lietuvoje. Dr. J. Leimono vadovavimo metai nebuvo tai veiklai palankūs, nes tuo metu buvęs režimas darė trukdymų. Vienu metu dr. Leimonas sykiu su prof. Do-

vydaičiu ir prof. Eretu buvo įkalintas Marijampolės kalėjime. Tačiau pavasarininkų veikla, sumaniai dr. J. Leimono vedama, nebuvo sutrukdyta, ji vyko puikiai ligi pat tragiškųjų laikų, kurie sudaro ir mūsų laikų tragiškąją tikrovę.

Vyčių veikloje

Tarp Lietuvos pavasarininkų ir Amerikos vyčių buvo palaikomi nuolat draugiški santykiai. 1936 m. Amerikos vyčius aplankė pats pavasarininkų vadas dr. J. Leimonas. Amerikos Vyčiai įvairiomis progomis lankėsi Lietuvoje ir dalyvavo pavasarininkų iškilnėse. Atvykus buvusiam pavasarininkų vadui į Ameriką, Vyčių vadai kvietėsi jį į talką. Buvo paskirtas Vyčių žurnalo "Vyčiai" redaktoriumi ir išbuvo juo daugiau dešimties metų. Per tą laiką palaikė ryšius ir suėjo į draugiškus santykius su daugeliu žymesnių vyčių veikėjų. Vyčiai turi savo problemą. Į gyvenimą atėjo toji karta, kurios tėvai jau augę Amerikoje. Tai sudaro reikalo rimtai svarstyti organizacijų metodų pritaikymo klausimą. Nežiūrint amžiaus, dr. J. Leimonas, iš jaunų dienų įaugęs į jaunimo veiklą, daug gero padarė ir dalyvaudamas Vyčių organizacijos darbuose.

Bendrinėse organizacijose

Bendruomenės įsteigimas ir net vardo jai suradimas yra surištas su dr. J. Leimono vardu. Amerikos sąlygose jam neteko plačiau bendruomenės darbuose pasireikšti, bet visada ta veikla domėjosi ir rūpinosi. Dalyvavo taip pat ir Amerikos Lietuvių Tarybos darbuose, buvo ALT Bostono skyriaus nariu ir mirties metu. Įvairūs bendrinio pobūdžio darbai, minėjimai visada rado dr. J. Leimono paramą. Tokia bendrinio pobūdžio pastanga, kaip dramos sambūris, taip pat rado atgarsį. Dr. J. Leimonas buvo Bostono liet. dramos sambūrio nariu, dalyvavo sėkmingame "Atžalyno" pastatyme.

Telieka mums pavyzdžių

Staiga iš gyvųjų tarpo pasitraukio veikėjo pavyzdys ir palikti darbai įpareigoja mus gyvuosius sekti jo gražiu pavyzdžiu ir vykdyti toliau darbus. Ypač prašosi didesnio dėmesio gyvas reikalas palaikyti ryšius tarp ateitininkų ir vyčių.

P R A D Ė K I M

I Š

Laima Nainytė

N A U J O

— Jonuk, Jonuk! — šaukia Marytė gal jau net dešimtą kartą.

— Ko tu pagaliau nori?

— Mes jau visi seniai sukilom, — tęsia toliau Marytė, — Kogi dar vartais po lovą, kaip karalius Tinginys..

— Ar tu, didžburne, nežinai, kad aš prie biologijos projekto dirbau ištisą savaitę. Ko kranksi, kaip varna. Neduodi nei minutės pailsėt, — rūsčiai niurna Jonukas.

Marytė prislenka prie brolio kambario ir pusiau tyliai paklausia:

— Na kiek gi tu gavai už tą savo didįjį projektą?

— Well...

— Nevelink čia man. Sakyk!

— 70... ir ir plus.

— Plius, plus, aha!, o kam gi tas plusas? Už tinginystę? O oooo kaip tavo kojos smirdi, ir tavo kambarys baisus.

— Jonuk, Maryte, pusryčių! — girdisi balsas iš pirmo aukšto.

Ir kaip Jonukas nenorėtų nei iš lovos išlipti. Vakar buvo metų ketvirčio pabaiga. Geriau jį Jonui niekad nebūtų atėjusi. Jonukas žinojo, kad visą metų ketvirtį nieko nedarbo, nieko nesimokė. Bet, turėdamas pasitikėjimo, niekad negalvojo, kad pažymių kortelė bus tokia bloga. Ir dar tas biologijos projektas. Kam gi jam reikėjo visus vakarus tinginiauti. Jeigu ką nors būtų padaręs, vistiek geresnį pažymį būtų gavęs, o dabar parašytas gražus, apskritas, raudonas nulis. Poryt reikia gražinti pažymių korteles su tėvo parašu, o jo pažymiais tėvas jau seniai nesižavėjo. Ką

dabar pasakys? Ir kas gi sugalvojo tuos nelaimingus rytus ir tą kėlimąsi.

Staiga į kambarį išoka Marytė ir už kojos nusitvėrusi ištempia Jonuką iš lovos, su pagalvėmis ir visais patalais.

— Kur lendi, višta, kur lendi, išeik! — šaukia Jonas.

— Višta, višta, o kokia čia višta po tavo pagalve tupi? — kraipydama galvą Marytė žiūri į tokios išpūstgalvės nuotrauką.

— Sakau lauk, višta, tu šlapia, — ir staigiu judesiu ištraukia nuotrauką iš Marytės rankų.

Tu per jaunas cigaretes čiulpti, juk dar vos tik per penkiolika persiritai, — šokinėja Marytė, rodydama ant grindų gulintį cigarėčių pakelį.

Su triukšmu į kambarį įsiveržia Vytukas.

— Greičiau, laukia tavo... o boy, o boy! Cigaretės. Ar čia tavo, Maryte?

— Ne, ne, čia projektuotojo. Čia plusas prie O.

Vytukas pažiūri į cigaretes, į Marytę ir, žin-geidžiai dairydamasis, lyg sau, lyg Jonukui, sako:

— Koks jų skonis, gal kaip šokolado? Kažin, kad taip ir aš pabandyčiau?

— Pūki, dar tu tik trylikos metų, — prasnypščia Jonas. Aš buvau vyras, kai pradėjau rūkyti.

— O kas buvai? kur buvai? kiek buvai? gal tu nusukai lėlytės ranką. Bėgsiu mamai pasakyt, — įbėgusi į kambarį nesusigaušo šešerių metų Aldutė ir pradeda šaukti: Mama! Mama!

— Dar tavęs čia trūko, — atsiliepia Jonas. — Trylikos su puse aš buvau, tai tikras vyras!

— Jau senas buvai, su lazdele buvai — užsidingusi burną kikeną Aldutė. — Kam tuos popierinius pagalius ryt. Tokie neskanūs. Ugh.

— Einam į apačią pusryčių, — sutrukdo Marytė. — Ko gero dar ir mama čia ateis su Jonu išpūstgalve susipažinti.

Visi nudarda žemyn ir susėda prie stalo. Pusryčiai bebaigia atšalti. Tėvas jau pavalgęs.

— Ko jūs ten taip ilgai krapštotės? — klausia mama?

— Tas Jonuks, Jonuks, — įsiterpia tėvas. — Nesiprausęs, susivėlęs. Žinai, atrodo kaip žydas, pralošęs lietuviui 1000 dolerių.

— Bet, tėveli, aš... tik atsikėliau ir aš... nesijaučiu gerai.

— Plepi ir plepi, o naudos iš tavęs jokios. Galėtum bent Aldutės lėlę pataisyti, — nutildo Jonuką mama.

Ateina Aldutė ir apkabina brolių.

— Aš myliu tave, bet ar tu mane, Jonuk, myli, kaip tą mergaitę, kur...

— Shhh. Šššš, — nutraukia Jonas, — Neplepėk tiek daug.

— Gerai, gerai! — šnibžda jam į ausį.

— Pataisysi lėlę, tai tylėsiu.

Pusryčiai baigti. Pamažu, lyg tingėdami, visi skirstosi tvarkyti kambarių. Šiandien šeštadienis. Yra tik pamokos lituanistinėje mokykloje. Laiko dar daug, ir nėra kur skubėti. Nemėgsta Jonas to darbo, moterims tik kambariai tvarkyti, o ne vyrams. Bet tokia jau mamos nustatyta tvarka. Pats apsivertei, pats ir tvarkyk. O be to, ta pažymių kortelė. Kaip koks kirminas graužia jo širdį ir tiek. Kaip jis tėvui ją parodys? Ir dar šiandien ta lituanistinė mokykla, nei man ji reikalinga, nei ką. Tėvo išmislas. Ir vėl pamokų neparuošiau, nei rašinio neparąšiau. Kaip tas Linas gali ją lankyti ir dar su tokiu dideliu noru? Tiesa, juk Linas žadėjo ateiti, sakė padės tą rašinį parašyti. Ir nė nepastebėjo, kad Linas jau stovi kambary.

— Sveikas, Jonai!

— Hi, Lin!

— Mano vardas ne Lin, o Linas.

— Okey Linai. Ateik, padėsi kambarį truputį sutvarkyti. Nori cigaretę?

— Kam gi siūlai, žinai, kad nerūkau. Ale ir landynė, kaip beatniko. Rašysim rašinį?

Jonui ne rašinys dabar galvoj. Nebėra nei laiko. Žinoma, galėtų Lino paprašyti. Kol jis kambarį susitvarkys, bus ir rašinys, bet šiandien kažkodėl nedrąsu — lyg gėda. Linas linksmas, gerai nusiteikęs. Ir ko gi jam nebūti. Mokiny

visur pirmas, geras sportininkas, ir kodėl jis su juo draugauja? Su Jonu. Jonas žino, kad Lino tėvai tos draugystės nemėgsta.

— Žinai, Jonai, gal popiet nueitumėm į krepšinio treniruotę? Sekmadienį turnyras.

— Et, nežinau! — atsako Jonas.

Pabaigęs kambarį tvarkyti, pasispaudžiau po pažastim knygas ir, Lino lydimas, išeina į lituanistinę mokyklą. Mokykloje Jonas sėdėjo susimąstęs, nematė jis mokytojų, nei draugų, nei pietų nevalgė.

Nedrįsdamas Linui atsakyti, net ir į krepšinio treniruotę nuėjo. Tačiau ten nebuvo jam kas veikti. Jie visi daug geresni.

Vos tik grįžus namo, jį pasitiko susirūpinusi Marytė.

— Žinai, Jonuk, tavo pažymių kortelę...

— Tai ar tavo darbas, knistis po mano daiktus, — nutraukė ją Jonas.

— Ne, ne tavo, bet vistiek ilgą nosį turėdama kiši. Kurią dieną aš ją tau nutrauksiu.

— Nepyk, Jonuk, aš tik norėjau pasakyti, kad ją jau turi tėtė.

— Ilgai virtuvėje užsidarę, kažką su mama kalbėjo. Sakė, kaip tik grįši, nori su tavim pasikalbėti.

Tėvas Joną pasikvietė į savo kambarį ir ilgai, ilgai su juo kalbėjo. Ir niekas nei nepastebėjo, kaip Jonas užsidarė vienas savo kambaryje. Kaip parastai, visų pirma pas Joną įlindo mažoji Aldutė, o paskui ją sugūžėjo visi kiti.

— Kas atsitiko, Jonai? — nedrąsiu balsu paklausė Vytukas.

— Nežinau! Nežinau! Taip susirūpinusio tėvo dar nebuvo matęs. Jeigu mano pažymiai nepasitaisys, teks atsisakyti visų malonumų ir svarbiausia, draugų ir stovyklos.

— Jonai, būk vyras! — pradėjo Vytukas. Mesk tą savo tinginystę ir cigaretes. Nejaugi tu negali nors kiek pasimokyti? Galvą turi, tik reikia truputį padirbėti. Aš pažįstu tėvą, kaip sakė, taip ir bus.

Ilgai jie tą vakarą visi kalbėjosi, ir mažoji Aldutė niekaip nesidavė nuprašoma į lovą.

O visiems išsiskirsčius, Jonas likęs vienas visą naktį neužmirkė akių. Kuo gi aš blogesnis už Liną, galvojo. Juk tas krepšinis visai neblogas žaidimas ir tie berniukai tenai visi tokie linksmi ir draugiški.

— Taip. Turiu aš viską pradėti iš naujo. Mokslo metams baigiantis, tėvas mano pažymių kortele tikrai bus patenkintas.

M.A.S.

GLOBĖJŲ SUAŽIAVIMAS

MAS globėjų ir dvasios vadų suvažiavimas šių metų balandžio 4-5 dd. Clevelande suvedė įvairių vietovių studentus ir sendraugius ateitininkus sutelktam bandymui geriau susivokti savo darbe su moksleiviais ir paieškoti aiškesnių ir efektingesnių metodų tam darbui. Visų diskusijų išeities taškas buvo pagrindinis MAS uždavinys — padėti moksleiviui ateitininkui ugdyti savo asmenybę. Į tai atremtas ir MAS programos projektas, kurį referavo MAS dvasios vadas tėvas G. Kijauskas, SJ, pabrėždamas reikalingumą programos, kuri plauktų iš ateitininkų ideologijos, bet kurioje ateitininkis-kasis idealas būtų konkrečiai išreikštas.

Ruošiant šios programos projektą, turėta dėmesy AF nepaprastosios konferencijos nutarimai liečiantys sąjungų programines gaires: pastovios programos įvedimas ir metų bėgyje išėjimas, praktinio elemento veikloje akcentavimas, koncentrinis išėjimo punktas apjungiantis programą, diskusijų ir indukcijos metodų vartojimas. MAS keturių metų programos planas, kuris, galutinai paruoštas, turėtų atspindėti esminius ateitininkų ideologijos bruožus, būtų sudarytas pagal šias gaires: 1. Kris-

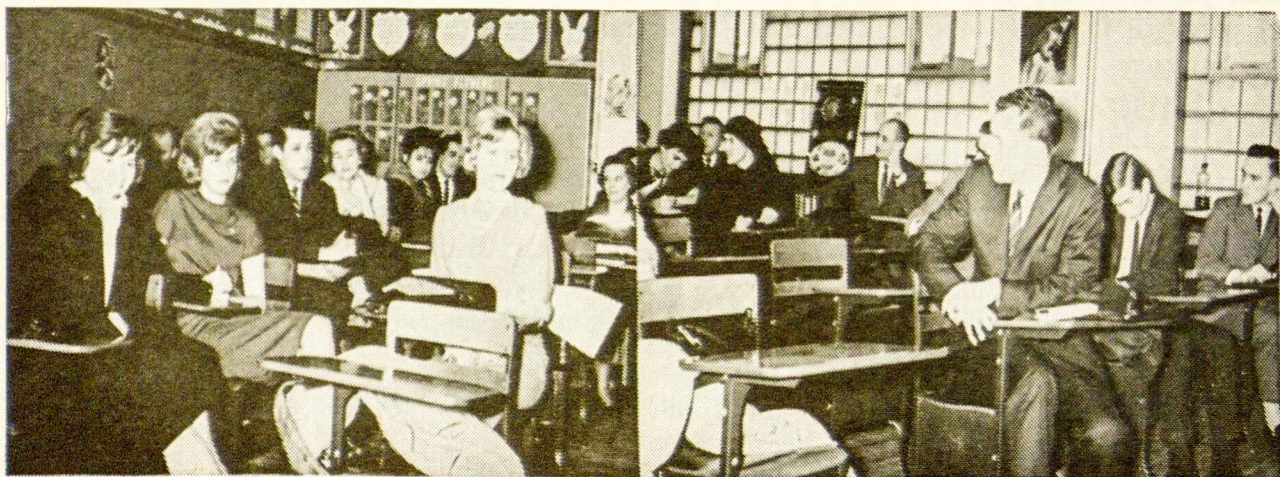
tus ir ateitininkas, 2. Dievo ir tėvynės tarnyboje, 3. Visa atnaujinti Kristuje, 4. Visa atnaujinti Kristuje, tarnaujant Dievui ir tėvynei.

Tėvas Kijauskas smulkiau aptarė pirmųjų metų planą — "Kristus ir ateitininkas", kuriame numatytos temos: kas yra moksleivis ateitininkas; Kristus ir ateitininkas; žvilgsnis į save; pavyzdžio įtaka; ateinu tarnauti (pareigos ir vadovavimas). Siūlomas metodas: konkretus veiksmas kaip išeities taškas, jį sekančios diskusijos (nedidelio moksleivių būrelio kartu su vadovu), paskaita vadovaujantis veiksmo ir diskusijų duomenimis. Metodui pailiustruoti paimta pavyzdys "Kristus ir ateitininkas: Kristus šv. Mišiose" — čia įeitų liturginis dalyvavimas dialoginėse Mišiose, po to diskusijos iš asmeniško dalyvių taško apie šių Mišių reikšmę, ir paskaita bendrąja tema — "Kristus Mišiose", su praktinėmis išvodom tolimesniam gyvenimui, atitinkamos literatūros nurodymu, vaizdiniu priemonių panaudojimu.

Šalia organizacinės programos, yra būtinas reikalas moksleiviui ateitininkui parūpinti kasdieninės religinės programos gaires, nes "tik pamažu daromės kantresni, pamaldesni, tik pamažu nugalime blogą palinki-

mą ar įprotį. Iki idealo ateiname per pastovų darbą, tiesiog kasdieninį bandymą išsąmoninti savo pasiryžimuose. Pamažu persisunkiname ateitininkiška — krikščioniška dvasia. Kitaip nerealu norėti užaugti asmenybe ateitininkiškos ideologijos dvasioje: visos kitos organizacijos tai turi (konkrečią religinę programą). Mes irgi tuo turime pasinaudoti, perduoti arba pirmiau persiimti krikščioniškąją dvasią, kuri gaivina per mus ir kitus žmones". Tokios religinės programos pagrindu siūloma: 1) kasdieninė malda (kuriai būtų paruošta medžiaga; be to, galima būtų įsivesti mėnesinį minčių lapą, sudaromą MAS dvasios vado), 2) ateitininko "žvilgsnis į save" konkrečių asmeniškų klausimų formoje (galima būtų paruošti kortelę, įvilkimą celiulioidu, kasdieniniam naudojimui), 3) uždaros rekolekcijos vyresniesiems moksleiviams, 4) specialūs diskusinio pobūdžio būreliai lankantiems nekatalikiškas mokyklas, 5) kelių kuopų bendros ekskursijos, iškylas, sportas, a-gapės.

Tarp konkrečių veiksmų moksleivių būreliams metų bėgyje siūlyta: aplankyti kalėjimą (pasikalbėti su kapelionu, prižiūrėtojais), lankyti senelius, ligonius, sušelpiti neturtingas

Moksleivių ateitininkų globėjų suvažiavimo dalyviai pasitarimų metu.

tiesę kelią. Žodžiais šokimas prie idealo dar to idealo neįgyvendina". Projektas diskutuotas bendrai ir Toronto bei Clevelando moksleivių globėjai apsiėmė keletai susirinkimų paruošti pavyzdinę programą pagal išdėstytas gaires, kaip pradžia MAS bendrai programai.

Atskirų kuopų globėjų pranešimuose išryškėjo du svarbesni dalykai — visur jaučiamas moksleivių tarpe gyvas susidomėjimas ateitininkų organizacija, tik dažnai lydimas savotiško pasimetimo: ką veikti, ką turėtų kuopa daryti, ir, bent keliais atvejais, globėjų tiesiog kartus nusiskundimas vietos sendraugiais, kurių abejingumas moksleiviams užmuša pačių moksleivių entuziazmą.

Referuota leidinio jaunūiams projektas, svarstyta kaip užtikrinti moksleivių abiturientų perėjimą į SAS (dalyvavo SAS pirmininkas J. Boguta), jaunūių darbo metodika ir medžiaga, pristatyta siūlymai vasaros stovyklų programoms, kurias stengiamasi išvesti iš įsigalinčios rutinos. Padaryta pranešimai apie Moksleivių Ateitininkų Talkos (AF nepaprastosios konferencijos padaryti studentų ir sendraugių įpareigojimai moksleiviams) ir "Ateities" leidimo reikalus. Sudaryta komisija parengti jaunūių uniformos projektą dar

šeimas, aplankyti fabriką (socialiniai klausimai), suruošti pasilinksminimo vakarą tokioje formoje, kad jame nebūtų "vienišo elemento" (artimo meilė), įrengti namus tautinėj krikščioniškoj dvasioj (dėmesys daiktinei aplinkai, kuri taip pat turi atspindėti krikščioniškąją kultūrą). Pabrėžtina, kad "asmenybė bręsta pamažu. Organizacija turi duoti aiškesnes priemones, kuriose išreiškiama jos ideologija, per kurias ta ideologija perduodama, per kurias ji pasiekia kiekvieną asmenį. Prieiname prie tikslo — pilnutinės krikščioniškos asmenybės — tik planingai, konkrečiai nu-

prieš mokslo metų pabaigą ir vasaros stovyklas.

Suvažiavimas vyko labai sklandžiai, neformalioj nuotaikoj — tikrai vertinga proga kiekvienam globėjui praplėsti savo akiratį ir tuo būdu tapti naudingesniu savo kuopos moksleiviams. Todėl ir suvažiavimo reikšmė liko greičiau potenciali — bet vargiai ar įmanoma buvo palikti Clevelandą nepalietam to įsitikinimo, kurį dr. A. Damušis susumavo bebaigiant, pastebėdamas, kad ateitininkiškąją ideją "neužtenka žerėti, reikia ja degti".

A. Skirmuntaitė

*Kai alyvos sužydės prie vartų,
Tu ateiki aplankyti manęs.
Tu ateik, ateik tik vieną kartą, —
Kai alyvos baltosios žydės.*

TU ATEIK

*Aš nuskinsiu tau šakelę baltą
Savo virpančia grakščia ranka, —
Ir tą meilę — vaikiškai nekaltą —
Tu suprasį gal tikėtai tada.*

*Nuvesiu tave aš į seklyčią —
Iš šakelės laimės paieškot
Ir, jei tu ją atrasi netyčia, —
Tu turėsi man padovanot.*

G. J.

Vysk. V. Brizgys

Kun. Alb. Kontautas

MŪSŲ KOVŲ IR VEIKLOS DVASIA

Visatos, žmonijos ir kiekvieno mūsų Viešpats yra gailėstingas ir kantrus, daugiau negu žmogaus protas gali tai suprasti. Tas pats Viešpats kartu yra ir teisingas. Kaip bebūdamas visagaliu, visažinančiu, meile, Dievas nebūtų Dievas, taip jo visiškai tobulumas reikalauja Jį būti ir teisingu. Dievas nebūtų teisingas atlygindamas tik gerus darbus, o palikęs neatlygintus bloguosius. Atskirų asmenų darbai vieni atlyginami šiame gyvenime, kiti amžinybėje. Gį bendri tautų ar kitokių bendruomenių darbai atlyginami žemiškame gyvenime.

Tautos ir valstybės mini žygdarbius ir laimėjimus, stropiai nutylėdamos klaidas ir nusikaltimus. Kiek kartų atsitiko praeityje ir mūsų laikais, kad negalėdami savo nusikaltimo paslėpti kurios nors tautos žmonės kėsinaisi kaltę kitiems primesti. Tokiu būdu tačiau negalima išsiteisinti ir savo kaltes išpirkti pas Dievą. Senovėje pranašai pasakydavo, o dabar ir patiems reikia suprasti, kad už daugelį dalykų Dievas viešai baudžia ar atlygina, kad pamokytų ir kaltuosius ir išpėtų būsimas kartos.

Nereikia smulkiai priminti, ką šiandien kenčia didelė krikščionijos dalis, jos tarpe ir mūsų tauta. Ne mums čia smulkiai teisti, kas, už ką ir kiek kaltas, bet šiandien Europos tautos plaka rykštė, kuri išaugo jų tarpe. Mums turi rūpėti, kad ta rykštė kuo greičiausiai liautųsi plakusi žmoniją ir mūsų tautą, kad jos blogi vaisiai nepasiektų toliau.

Mąstydami apie savo tautą, turime prisiminti, kad mūsų laikais atskira tauta savo likimo jau nesprenzdžia. Visų tautų likimas vis daugiau ir daugiau priklauso visos žmonijos sprendimo. Net dėl šios grynai žemiškos priežasties kiekvienam sąmoningam žmogui turi vis labiau rūpėti, kokia šiandien yra žmonija. Gerai darome nuolat primindami pasauliui mūsų tautos ir tėvynės kančias ir jai padarytą neteisę, apeliuodami į žmonijos sąžinę ir teisingą sprendimą. Laukdami užuojautos ir pagalbos, turime tačiau pagalvoti, kokia šiandien ta žmonija. Jeigu žmonija nemąstys ir negyvens Dievo ir žmogaus meilės ir teisybės dėsniais, į ką tada apeliuoti ir ko tikėtis? Laukti ar netikėti tautų ginkluoti konfliktai iki

šiول mūsų tautai ir tėvynei nedaug davė. Per juos iš didelės ir galingos valstybės likome viena iš mažųjų šalių ir tautų. Dievo nepaisanti vieša žmonijos opinija tyli mtydama mūsų ir kitų senų tautų naikinimą.

Kiek daug dar trūksta žmonijos protams ir širdims, kad ji visur elgtųsi tik teisingai ir garbingai. Kas nori geresnių laikų, tas privalo turėti drąsos ryžtis keisti žmonijos dvasią. Viso pasaulio katalikai tam tikslui skiria ypatingu būdu gegužės 13 dieną. Ir mes lietuviai, ne vien pamaldieji, o kiekvienas, kuris tikime Dievą esant ir trokštame matyti daugiau jo palaimos mūsų Lietuvai, sau patiems ir visai žmonijai, junkimės malda, apsimarinimais, auka, gerais darbais į visos Bažnyčios bendrą šauksmą, kad permaldautume Dievo teisingumą, kad savyje ir kituose pažadintume didesnę norą kuo nors prisidėti apšviesti aplink mus gyvenančius, Kristaus šviesos dar nesupratusias tautas. Visą gegužės mėnesį, bet ypatingai 13-ją dieną, maldaukime būti užtarėja pas teisingąjį Viešpatį Švenčiausiąją Mariją, tą Mariją, kuri žmonių klaidų ir nelaimių verkė mūsų Šiluvoje, kuri per nekaltus vaikelius šaukė žmoniją atgailon Liorde ir Fatimoje.

Trokštame, kad mūsų tauta galėtų kuo greičiau įjungti į laisvų tautų šeimą, laukiame pagalbos iš kitų tautų, tad savomis maldomis ir atgaila junkimės dabar kartu su visais geros valios krikščionimis, kad sutaukius su Dievu visus žmones, kad visus išmokius ir patraukus spręsti ir tvarkyti visus reikalus Dievo ir žmogaus meilės, teisybės šviesoje.

Vyskupas V. Brizgys

LIETUVIAI,

Gegužės 13 diena yra viso pasaulio lietuvių Maldos ir Atgailos diena už nusidėjėlių atsivertimą ir Lietuvos laisvę.

Šiemet gegužės 13 dieną minime lietuvių tautos pasiaukojimo Nekalčiausiai Marijos Širdžiai 13 metų su-

kaktį. Sujunkime šį įvykį su lietuvių tautos pasiaukojimu Švenčiausiaj Jėzaus širdžiai, kuriai 1934 metais buvo paaukota visa lietuvių tauta. Fatimoje viena Marijos regėtoja, Jacinta, kalbėjo: Švenčiausioji Jėzaus Širdis nori būti garbinama kartu su Nekalčiausiaja Marijos Širdimi.

Tebūnie mums pavyzdžiu Sibiro lietuvačių maldos! Jos kentėdamos alkį ir vargą, prašė Aukščiausiąjį ne keršto ir savo priešų sunaikinimo, bet jų atsivertimo malonės ir laisvės savajam kraštui.

Fatimoje Marija pakartotinai kvietė visą žmoniją melstis už nusidėjėlių atsivertimą, garbinti jos Nekalčiausią Širdį ir sąžiningai atlikti savo pareigas.

Tat, mieli lietuviai, švęsdami gegužės 13 dieną, Maldos ir Atgailos dieną už nusidėjėlių atsivertimą ir Lietuvos laisvę, pakelkime širdis prie Viešpaties ir prašykime jį ne pasmerkimo, bet atsivertimo malonės mūsų priešams, Lietuvai laisvės ir žmonijai tikrosios taikos.

Kartu maloniai prašau pasižadėti Nekalč. Marijos Širdžiai ir pildyti žemiau esančius jos prašymus.

Kun. Alb. Kontautas

Mėlynosios Armijos Lietuvių
Sąjūdžio Dvasios Vadas

Nekalčiausios Marijos Širdžiai

PASIŽADĖJIMAS

Brangiausioji Dangaus ir Žemės Karaliene!

Šiuo iškilmingai pasižadu Tavo Nekalčiausiai Širdžiai atsilyginimui už nuodėmes, kuriomis Kristus yra taip skaudžiai įžeidžiamas:

1. Daryti atgailą, tobulinti savo gyvenimą, melstis už nusidėjėlius, garbinti Švenčiausiąją Jėzaus Širdį, Jai pasiaukoti ir daugiau Jos nebeįžeisti, nes Ji yra begalinė meilė ir gailestingumas.

2. Kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį priimti Šv. Komuniją, kaippo atlyginimo Komuniją ir bent 15 minučių apmąstyti nors vieną rožančiaus paslaptį.

3. Garbinti Nekalčiausios Marijos Širdį, kad per Ją kaip tarpininkę tarp žmogaus ir Dievo atsilyginti Viešpačiui už įžeidimus. Jai pasiaukoti, ir kaippo pasiaukojimo ženklą nešioti Karmelio Škaplierius ar atatinamą medalikėlį.

4. Šeimoj ar pavieniai kasdien kalbėti rožančiaus dalį.

5. Pildyti Dievo įsakymus ir sąžiningai atlikti savo pareigas.

KĄ ANKETOS KALBA...

Anketos, anketos! Tai du baltutėliai popieriaus lakštai, nušviečia mūs, Čikagos draugovės, veiklą.

Nedrąsiai, lyg iš eilučių tarpų, gretinasi praeitis ir dabartis šalia ateities gairių. Pakyla pamažėl kiekvieno draugovės nario uždanga ir pasipila, beveik neorganizuotai, pasiūlymai tobulinti susirinkimų sistemą. Neįprastas pasitenkinimo šurpis perbėga per jaunystę alsuojantį kūną, ir dar prie viso idėjų rinkinio prisiplaka viena mintis: "Hm... su šitokiom jėgom, kurių talentams bei įvairiems pomėgiams galą dar sunku įžvelgti, o pasiaukojimo jau vien tik iš pagarbos ir meilės draugovei niekad netruks, atrodo, kad galime ir pasakiškus kalnus su žeme sulyginti".

Pagal vėliausių faktų tvirtinimus, idealus draugovės narys praleidžia laisvalaikį prie modernaus, paskutinės laidos radijo imtuvo, taip švelniai skleidžiančio klasikinės muzikos garsus, su knyga, tokia kaip "Phenomenon of Man", arba "The idea of university", arba "The Story of Philosophy" rankose. Jis mėgsta ir keliauti (blogiausiu atveju į stovyklą ir atgal), lanko meno galerijas, teatrus, čiuožia, sportuoja atviroje gamtoje besigėrėdamas jos grožybe, ir, užtikrintai, pasigenda iškylių, ką ir siūlo draugovės valdybai suorganizuoti, idant likusieji nenuobodžiautų.

Besklaidant anketas, jaučiamas narių noras pasukti susirinkimų eigą linksmesne ir gyvesne vaga. Įdomumo dėliai siūloma ypatingai ilgas ir gausus dainavimas prieš susirinkimą, prieš tai, žinoma, dalyvavus dialoginėse Mišiose. Pagerinti dainininkų sąstatą, iškyla rei-

kalas pasikviesti daugiau berniukų (nesvarbu kokių ir iš kur), užpildyti jų praretėjusias eiles draugovėje. Užsimenama ir apie kai kurių narių jau per daug aiškiai pastebimą neaktyvumą. O taip visų nustebimui iš jų laukiama, na sakysim, šauni meninė dalis, kuri apstulbintų ne tik valdybą, kaip paprastai, bet ir draugovę!

Po visų bendro pasirodymo "dainų pynėje", draugovės narys jau yra pilnai pasiruošęs išgirsti gerą, vidutinio ilgumo paskaitą, pavykusį referatą, arba ypatingai karštus debatus. Noras daug žinoti, planuoti ir veikti paliečia temas šiose srityse: Bažnytinėje — Visuotinis Bažnyčios Suvažiavimas ir Ekumenika, tikėjimas ir abejonės, laisva valia, filosofinėje — egzistencializmas, šovinizmas ir daugelis kitų "izmų"; studento gyvenime — ar lietuviškos organizacijos yra prasmingos, žmogaus sielos ir proto mokslai, ir dar keleta neribotų temų; ideologinėje — ateitininkas kasdienybėje, Šalkauskio nagrinėjimai ateitininko asmenybės; moralinėje — rasinės problemos, gimimų kontrolė, mišrios vedybos. Tai aktualiausios temos, kurios siūlomos paliesti netolimoje ateityje. Čia dauguma ypatingai parasykina, kad paskaita turi pakeisti debatus arba referatas — paskaitą karts nuo karto taip, kad nepradėjus per daug gerbti paskaitininkų ir jų paskaitų, ir pamiršus apie tuos, norinčius paskleisti "gandus" debatuojanč.

Kolei dar kraujas verda draugovės gyslose ir kolei karšti norai neataušo, susigriebkime ir patobulinkime l'gšiolinę draugovės veiklą. Ir kodėl gi ne!

Audrilė

TEISYBĖS

BEIEŠKANT

Teisinga yra turėti geras pažiūras, nes geros pažiūros tik patvirtina žmogaus gerumą. Gėris ir teisybė yra vienas ir tas pats gerame žmoguje. Žmogus yra geras, nes esmėje jis yra geras, nes toks yra žmogus. Gėris apibūdina žmogaus esybę, bet ne jo charakterį. Gėris yra žmogaus, nes gėris yra žmogaus pagrindas. Ant gėrio lyg ant bazės žmogus bazuoja savo charakterį, savo būdą ir stato savo gyvenimą.

Ir tai yra tas pats su teisingumu. Teisingumas yra pagrindinis žmogaus bruožas. Tad ir atrodytų, kad teisybės nereikėtų ieškoti, nes mes stovim pamynę ją po kojų. Gal dėl to žmonės taip ir bijosi tiesos; jos ieško, nes, pažvelgus aplink save, teisybės nematyti. Teisybės reikia ieškoti ne aukštumose, ne virš savęs; bet teisybė glūdi apačioje, žemėje, ant kurios žmogus stovi. Teisybė yra žemai su visais mūsų pagrindiniais mąstais. Teisybės reikia ieškoti purve, dulkėse, o ne dausose pas angelus.

Pritaikant tai mūsų gyvenimui, teisybės reikia ieškoti pas pavienį žmogų, o ne valstybės valdžioje. Valdžia yra virš žmonių ir teisybės nežiūri, nes ne teisybė valdžiai rūpi. Žmogus, tai kas kita, jeigu jis atsižvelgia į savo prigimtį, visuomet atjaus ir supras, kas yra tiesa. Tiesa yra viena ir jai prilygsta visa gamta. Tiesa — tai gamtos reiškiny; dar daugiau, tiesa — tai dėsni, kurį visi pripažįsta. Ir todėl ieškant teisybės, mes jos nerandame, nes ne jos mes ieškome. Po teisybės vardu glūdi kažkas, ko nenorime sau prisipažinti.

Ieškome teisybės, nes norime gauti tai, ko iš prigimties nenorėjome prisiimti. Iš prigimties buvo duota tiesa, kad galėtumėm siekti aukščiau. Bet siekiant tiesos, mes siekiame, kas yra mūsų esminė rykštė, atsikydami savo paskirties. Teisybė mus apgauna, kai atima iš mūsų pagrindą, mūsų buvimo reikšmę. Be tiesos mes nesam, nes esam be jokio pagrindo. Sugriauiname savo gyvenimą, save, ir išeinam ieškoti laisvės. Dejuojam kaip sunku gyventi ant šios žemės, kurioje nėra tiesos. Esam lavonai, o ne žmonės, kai neprisipažįstam, kad turim tą teisę teisybės palaikais kopti į viršų.

Bet ne teisybės reikia ieškoti. Reikia statyti gyvenimą ant teisybės, ant to pagrindo, kuriuo bazuojasi pats žmogus. Ir žmogus tiesos paskatintas siekia aukščiau. Toks žmogus teisingai pastebi, kad visi žmonės esą teisūs. Ir kad kitas žmogus jam yra suprantamas ir mielas. Kad klaidas reikia nukentėti. Toks žmogus mato, kad iš blogio nieko gero neišeis. Ir toks žmogus teisingai nori išreikšti savo meilę artimui; nes teisingas žmogus siekia meilės, kad visus žmones apjungtų ir taip meilė pasidarys visiems artima ir prieinama, nes visus apjungs ir pasidarys nauju pagrindu, ant kurio užlipęs žmogus kils aukščiau. Tai natūralu, nes paprasta. Visus sujungti tampresniais pagrindais yra visatos priemonė, kuri žmonijai tarnauja, nes leidžia laisvai būti kilniems. O kilnus žmogus yra tas, kuris siekia visur ir visuomet užsitarnauti sau tai, ką jis gali savo jėgomis.

Meilė yra tokia tolina beieškant teisybės. Teisybės žmogus ieško sau; o meilės artimui. Ir todėl teisybė yra tokia tolina meilei. Užtat teisingumo svarstyklės laiko akla moteris, nes jeigu ji nusiimtų nuo savo akių raištį, ji pamatytų, kaip neteisinga yra ieškoti teisybės.

Koks gyvenimas žiaurus, sako teisybės ieškotojai. Reikia jį sulyginti. Koks gyvenimas gražus, sako mei-

lės tarnas. Reikia jį atiduoti. Teisybė naikina kitus. Meilė leidžia pačiam žmogui numirti.

Ir taip žmonės susikalba su visais, nes nesupranta vienas kito. Nesupranta vienas kito, nes nežiūri į vienas kitą kaip į sau artimą būtybę. Ir nenuostabu kaip gali žmogus žiūrėti į kitą žmogų ir nematyti sau artimų, giminingų bruožų.

Ieškodamas teisybės žmogus turi išskirti save ir laikyti save nuskriaustu. Laikyti save auka, kuri nori sau išsiaiškinti gyvenimo trūkumus, ir tuo išbandyti, kaip toli jis gali nueiti teisybės vedamas ir jos reikalaudamas. Kelionė yra įdomi tuo atžvilgiu, kad joje nėra jokių aiškių mastų, pagal kuriuos orientuotis. Ir, antra, teisybės ieškas žmogus tai stato kaip savo gyvenimo tikslą, nes nesitiki teisybės atrasti gyvenime. Teisybė yra įdomi ieškojime, ne turėjime.

Vien tik tai ieškoti, stengtis yra vertinga savyje. Ir pastangos virsta dorybe, kai teisybė yra neaiškus reginys, neapčiuopiama ir nesuvokiama būtybė. Teisybė padaroma kažkokia abstrakčia sąvoka, apie kurią negalima kalbėti, nes niekas nežino, kas ji yra. Teisybė padaroma lyg ir deivė, kurią garbiname, kai jos ieškome ir norime jai tarnauti. Atsiduoti teisybei yra žemiausia gyvybės forma, nes iš bruožo padarome pilnutinį vaizdą ir jį teikiame visiems, kad žmogus nulenktų savo galvą prieš tiesą.

Teisinga pažiūra į gyvenimą yra gera, nes žmogus būdamas geras pripažįsta sau teisę gyvenimui vadovauti. Gyvenimui vadovauti reikia per visus žmones; reikia visus apjungti. Geras žmogus artinasi prie artimo, kad su juo bendrautų kaip vienas antro dalininkai. Mes esame artimi sava prigimtim, žmonės pasisako vienas kitam. Artimo gerbūvio nepažeidimas yra pirmoji taisyklė gyvenimui. Artimas turi būti apsaugotas, kadangi tai yra žmoniška. Taip gimsta artimui meilė, kuri veikia į visus žmones. Meilė subūria bendram gyvenimui, kad pavieniai visi iškiltume į dausas, nes meilė iškelia mus. Ant meilės stovėdamas žmogus yra saistomas visai kitokių mastų ir pasiekia visai kitus siekimus, negu tie, kurie žemėje esant atrodė turėtų būti siektini. Meilėje gyvenimas padaro žmones jautriais visiems savo siekimų reikalavimams. Pamynęs meilę, žmogus pamina ir save ir siekia tik būti. Žmogus pasidaro pavyzdys, kurį sunku pasiekti, bet lengva užgauti, nes toks žmogus yra labai jautrus. Iš tokio žmogaus ką nors išprašyti yra labai sunku, nes jis viską supranta. Supratimas apjungia visus ir tuomi virsta nauja baze, kurios pagrindai iškelia žmogų į aukštumas, kurių mes dabar ir įsivaizduoti negalime.

Teisybės pagrindais žmogus siekia meilės. Meilės pagrindai iškelia žmogų prie supratimo ir visokeriopo pažinimo. Pasirėmęs visokiu pažinimu ir pamynęs supratimą žmogus kyla aukščiau. O gyvenimas kaip siūlas driekias per visatos labirintą. Jo pagalba galime sekti žmogaus žingsnius per pasaulį. Tie žingsniai yra dar nauji, nes visai jauni. Siekti teisybės nėra pirmas žingsnis, nes teisybė yra esminis žmogaus bruožas. Bet ieškoti teisybės jau yra žingsnis, kurį deda ne vienas, gal ir net su per daug dideliais reikalais prieš akis. Bet tai ne toks žingsnis, kuris viliotų jaunąją generaciją.

Jaunąją generaciją vilioja nežinia. — Kažin kaip bus? — skamba keistai kai gyvenimas eina taip pamažu, nes labai nuosekliai. Reikia pereiti per visas kliūtis ir

Vandens lelija

*Laukuos rugiai vilnijo,
Aš žvaigždele kritau,
Balta vandens lelija
Papuosiu plaukus tau*

*Žiemos languos šarmotuos
Žydėsi tu gėle,
Pavasariu tau mosiu
žilvičio šakele*

*Šalna lankas suvystys,
Lelijų ghuosniai verks,
Tu niekad nenuvytus
Dainoj akis atmerk*

*Kai žvaigždės naktį lyja,
Tave visur matau,
Aš atnešu leliją,
Pirmoji meile, tau.*

(Gautas iš Lietuvos)

tuos pačius gundymus. Gundymas ir yra išeities nepaisymas. Gundymas ir yra nesinaudoti igyta pažintim, nauju suvokimu, ir pasilikti prie esamų įpročių. Mes pažįstam savo įpročius, nes tai mūsų įgeidžiai ir žinome, kas mumis atsitiks, kai pasiduodam pagundai.

Peržengti kliūtis ir pagundas yra jaunimo žygiai, nes tik jaunam yra lengva žvelgti į kliūtis ir jų nepabūgti. Ne tiek kliūtis baugina jaunuolį, kiek nežinios aiškus reginys suvilioja jį. Nežinia yra aiški savo patrauklumu. Todėl ir jaunoji generacija su įsitikinimu siekia meilės. Jaunoji generacija yra pilna vilčių laimėti; pasiekti, ką visi svajoja: apjungti visą žmoniją meilės pagrindais.

Nežinia supa ir teisybės ieškant. Bet ta nežinia yra teisybės nežinia, kai nežinom, ko norim. Kokios teisybės siekiame, ir sukelia abejones, klausimus, kiekvieno skirtingus siūlymus. Tai nežinia, kuri žino savo nežinojimą, bet nežino kaip jį užpildyti. Tik savo pastangų jėga bando įtikinti visus teisybės įgyvendinimo galimumą savo jėgomis.

Teisybė yra pagrįsta gerais norais, nes ji išgrįsta neapykanta. Neapykanta atsiranda, kai teisybę užtemdom savais interesais ir tuo nustelbiam teisybę, kuri visų supratimu yra abstrakti sąvoka nuo niekieno pažiūros nepriklausanti gyvenimo kategorija. Tada neapykanta atsiranda nutraukti nuo teisybės žmoniškas užmačias, išvalyti teisingumo rūmus nuo žmonių norų, kurie sau gero ieškodami, gerai save apsaugojo pagrįsdami teisybę gerais norais. Meilėje norai neiškyla nustelbti žmogaus gerbūvio.

Iškyla jaunoji generacija užimti savo vietą, paimti tą gyvenimo siūlą ir eiti. Jų žingsniai ieškant gyvenimo ir yra ateitis.

Jaunimas kryžkelėje

K. A. Steigvila

1. Jaunimas ateities kūrėjas

Jaunimas yra ateities karta. Jam priklauso ateitis. Bet ji bus tokia, kokią jaunimas sau susikurs. Ji gali būti šviesi ar tamsi, priklausys, kokiais pagrindais toji ateitis bus kuriama. Kad ateitis būtų tikrai šviesi, reikia ją kurti ant tvirtų pagrindų, ant tvirtos uolos.

Kas gali duoti tvirtus pagrindus? Jus gali duoti tikrai stipri ideologija, kuri paremta būtų krikščionišku optimizmu, kūrybine dvasia. Tokio optimizmo ir kūrybinės dvasios gali duoti tikrai krikščioniška ideologija, paremta Kristaus Evangelija.

Krikščioniška ideologija yra tvirta ir šviesi, kadangi ji eina pasaulį atnaujinti: ji skelbia linksmą naujieną, išsilaisvinimą iš nuodėmės ir pesimizmo, ji veda žmogų į sudvasinimą ir atnaujinimą. Priešingai materialistinė ideologija veda žmogų prie nudvasinimo, ji pririša prie medžiagos, padaro darbo ir medžiagos dalimi ir vergu, todėl ji yra pesimistinė ir stokoja kūrybinės dvasios.

Pesimistinė - materialistinė pasaulėžiūra niekada nevedė žmogaus į tikrąjį dvasinį progresą, į laisvę, bet priešingai stabdė dvasinius žmogaus polėkius ir gimdė pesimizmą jaunime. Tai matome komunistiniam auklėjime - jaunimas tampa tikrai partijos automatu: daro tai, tai, ką partija diktuoja jaunimą išnaudodama.

Dvasinį kūrybos polėkį jaunime stabdo ir kapitalistinė pasaulėžiūra, kuri tikrą žmonijos progresą mato tikrai medžiaginių dalykų fabrikavime, atseit civilizacijoje, pamažu užslopindama jaunime dvasinių idealų polėkius ir tikros kultūros kūrybinę dvasią.

Tikrai krikščioniškoji pasaulėžiūra skatina jaunime ugdyti dvasinius polėkius, išvystyti dvasines pajėgas, kuriant tikrąją kultūrą. Ant supagonėjusios Romos imperijos griuvėsių pirmųjų amžių krikščionys sukūrė tikrą krikščionišką kultūrą, kuri davė visai Europai naują veidą. Kuomet atėjo apšvietos metas, jis įnešė į krikščionišką kultūrą gedimo nuodus, kurie vėliau privedė prie nihilistinės filosofijos, kuri pagimdė revoliuciją, kurios amžiuje mes gyvename.

2. Jaunimas dabarties kryžkelėje

Kokią ideologiją pasirinks jaunimas, tokia bus rytdienos ateitis. Mūsų jaunimui nepakeliui yra materialis-

tinė ideologija, nesvarbu ar ji ateitų iš rytų komunistinės diktatūros, ar iš vakarų kapitalistinės pasaulėžiūros, nes viena ir kita remiasi vien tikrai medžiaginėmis vertybėmis, paneigdamas ar visai dėmesio nekreipdamas į dvasinį žmogaus pradą, į jo dvasinius polėkius kurti naują dvasinę kultūrą.

Net komunistinės diktatūros išauklėtas jaunimas žvalgosi į Vakarus ir ieško daugiau laisvės ir šviesos savo alkanai dvasiai numalšinti. Ar vakarų jaunimas bus pasiruošęs duoti tikro dvasinio peno, ar vien tikrai bedvasinės kultūros trupinių nuo kapitalistinio stalo? Tai yra didysis šių dienų klausimas, kuris laukia skubaus atsakymo.

Štai čia ir iškyla mūsų jaunimo didžioji misija: duoti sumaterėlėjusiam pasauliui naują dvasios veidą, sukurti naują krikščionišką kultūrą ant kapitalizmo ir komunizmo griuvėsių. Tačiau tai nelengvas darbas, jis reikalauja tikro ir didelio idealizmo bei optimizmo iš jaunimo pusės. Tokį optimizmą gali duoti tikrai krikščioniškoji ideologija, paremta Kristaus Evangelija, jo meilės didžiuoju įstatymu, viską nugalinčiu tikėjimu.

Štai kodėl Rusijoje komunistinis jaunimas susidūręs su kai kuriais krikščionimis jau dabar pradeda praregėti ir kelti sau klausimus, ar gali ateistinė ideologija pasotinti žmogaus troškimus. Tas jaunimas klausia jau viešai savo žurnaluose, kodėl krikščionis myli artimą, kodėl nebijo mirti, kodėl myli taip pat savo tėvynę? Komunistų silpni atsakymai jokių būdu nepatenkina jų dvasinio alkio... Jie žvalgosi į tuos krikščionis, kurie kaip pirmųjų amžių krikščionys jiems yra nusistebėjimo objektas, jie yra sužavėti jų meile, jų drąsa, jų kilnia-dvasiškumu.

Vienintelis šviturys šių dienų jaunimui gyvenimo kryžkelėje gali būti tikrai Kristaus Evangelija nušviesta pasaulėžiūra, kuri netik gali išspręsti painius modernių laikų klausimus, bet dar duoda entuziazmo ir optimizmo kurti naują krikščionišką kultūrą ant materializmo griuvėsių.

Pijaus X šūkis: "VISA ATNAUJINTI KRISTUJE" šiandien įgyja vėl naujo šviežumo ir aktualumo, nes jame jaunimas gali surasti šviesią ateities perspektyvą. Kaip niekada dar pasauliui nebuvo reikalingas šis šūkis. Bet, kad jis neliktų vien šūkiu, reikia jį įgyvendinti, pradėti nuo savęs, nuo savo šeimos, nuo savo aplinkos ir visuomenės.

ATEITININKAI VOKIETIJOJE

Vokietijos studentų ateitininkų gyvenime didesni narių susirinkimai jau nuo "seno" vaidina svarbų vaidmenį. Tai yra progos, kada didelių atstumų atskirti sąjungos nariai susitinka, nors ir porai dienų, aptarti savo reikalų, pasikeisti mintimis, vėl draugiškai pabendrauti. Šį kartą toks susitikimas įvyko Vasario 16 gimnazijoje.

Kiekvienais metais, gruodžio 8 d., gimnazijoje vis kas nors būna, nes tai ne vien Marijos Nekalto Prasižėjimo, bet ir metinė Moksleivių Ateitininkų kuopos šventė, kuri ypatingai paminima. Jau tapo tradicija, jog tą dieną kandidatai duoda moksleivio ateitininko pasižadėjimą. Šiais metais prie moksleivių prisijungė ir keletas studentų.

Iškilmingas susirinkimas

Tuoju po šv. Mišių įvyko iškilmingas susirinkimas, kuriam vadovavo kuopos pirmininkas Algis Vitkus, ir sekretoriavo Birutė Girdvainytė.

Atidarymui nuskambėjo "Marija, Marija" giesmės posmas. A. Vitkus, trumpai apibūdinęs šios šventės ir iškilmingo susirinkimo prasmę, perdavė žodį mok. kun. J. Dėdinui, kuris savo paskaitoje išryškino Marijos garbinimo formą pirmais krikščionybės amžiais. Po to R. Tamošaitytė deklamavo. Po deklamacijų buvo sudarytas garbės prezidiumas iš Sielovados dir. tėv. A. Bernatonio, gimn. dir. kun. Br. Liubino, sendraugių atstovo A. Šležo, VSAS pirm. V. Bartusevičiaus ir moksl. at-kų atstovės abit. B. Forsterytės. Įnešus ateitininkų vėliavą, buvo pravestas studentų ateitininkų pasižadėjimas: perskaityta VSAS Valdybos posėdžio protokolo ištrauka, kurioje buvo nutarta leisti duoti studento ateitininko pasižadėjimą šiems kandidatams: Auderytei, Marinai iš V. Berlyno, Damijonaitytei, Dalei iš Hanau ir Čepulevičiui, Broniui iš Heidelbergo.

Pasižadėjimą priėmė moksl. at-kų dvasios vadas kun. J. Riaubūnas. Prieš tai jis tarė žodį į visus pasižadėjimą duosiančius kandidatus. Ženklius prisegė sielovados dir. tėv. A. Bernatonis.

Po to penki mokiniai davė moksleivio ateitininko pasižadėjimą. Juos teles ir ženklus prisegė jiems gimnazijos dir. kun. Br. Liubinas. Pasižadėjimui sustiprinti, sugiedojus Ateitininkų himną, sveikino prezidiumas. VSAS Valdybos vardu pirm. V. Bartusevičius iškėlė pasižadėjimo svarbą. Jis palietė keletą studentų ateitininkų aktualių problemų: kokią vietą turėtų užimti ideologinė organizacija studento gyvenime; kokios yra dabartinės organizacijos pasireiškimo galimybės; su kokiais sunkumais susiduria nariai, vykdydami savo pareigas. Gale išreiškė padėką moksleivių kp. valdybai ir gimnazijos vadovybei už sudarytą galimybę dalyvauti šioje šventėje. Iškilmingo susirinkimo užbaigai sugiedotas Tautos himnas.

Trečioje iškilnių dalyje sveikinimo žodžius dar tarė evangelikų Jaunimo Ratelio vadovas mok. F. Skėrys ir skautų "Aušros" tunto tuntininkas mok. T. Gailius.

Vaišės

Trečioje šventės dalyje, prie gausiai skanumynais apkrautų stalų buvo valgyta, gerta, dainuota, na ir kalbėtasi. Nestigo deklamacijų ir dainų. Čia ypatingai pasireiškė patys jauniausi gimnazijos auklėtiniai. Tai nepaprastas išpūdis! Vos liežuviuką įstengia lietuviškai "apversti", o jau pasako tokių gražių dalykų!

Šioje šventėje reikia paminėti ir tortų kepėjas: B. Girdvainytę ir V. Endriukaitę. Kad tortai buvo skanūs, liudija faktas, kad jie visi buvo suvalgyti.

Pašnekėsiai ir dainos užtruko iki vėlyvo vakaro. Svečiams ir moksleiviams išsiskirsčius, reikėjo dar sutvarkyti salę, išnešioti stalus ir kėdes

į klases. Tai tradicinis kuopos pirm. darbas. Tylią žiemos naktį, vilkdamas sunkius stalus pro apšarmojusias medžių šakas ir sustingusį smėlį, A. Vitkus, be abejo, pagalvojo apie keistą savo likimą...

Studentai

Gimnazija buvo rasta artėjančių Kalėdų atostogų laukime. Šaltas, nors ir ramus žiemos oras neleido lauke ilgiau pajudėti, o vertė kuo greičiau sprukti į šiltus namus. Todėl reikėjo pasitenkinti vien prabėgančiu žvilgsniu į augantį naują pastatą, parko takus ir tvenkinį, kuriame pirmieji čiuožėjai jau buvo spėję išsimaudyti...

Bendrai imant, studentai išnaudoja progas kur nors nuvykti, ką nors pamatyti. Tad buvo manyta, jog daugiau jų atvažiuos gruodžio 8-tą gimnazijon. Bet pasirodo, kad būta įvairių kliūčių kelionei į Huettenfeldą ir tai rimtų kliūčių: antai viena mergina turėjusi eiti pas gydytoją (nors tai buvo sekmadienis!), kitai pasirodęs žiemos oras per šaltas, trečia gi, nebežinojo, kaip patekti gimnazijon, nors pati apie penkis metus tenai mokėsi, ketvirta buvo mokslu labai užimta (!) ir t.t. Kas nežiūrėdamas ligos, šalčių ir mokslų vistiek atvažiavo, praleido porą tikrai jaukių ir malonių valandų.

Kandidatai ir dar keletas studentų suvažiavo jau šeštadienio bėgyje. Pavakary draugiškame pobūvyje, kuriame protarpiais dalyvavo ir vyresnieji gimnazistai, buvo pasikeista pirmosiomis naujienomis. Pašnekėsiai vis labiau sukosi apie dabartinę gimnazijos padėtį. Pasirodė, kad studentai, ypatingai buvę Vasario 16 gimnazijos abiturientai, gyvai domisi gimnazijos gyvenimu ir giliai pergyvena visus jos džiaugsmus ir sunkumus.

Sekmadienį atvyko dar kol. Z. Kungys ir A. Šležas, bene vieninteliai studentai "amerikonai", kurie dalyvauja lietuviškame gyvenime, ir V. Lėnertas. Sekmadienio susitikimuose plačiausią vietą užėmė ankstesnių, gero gyvenimo gimnazijoje, laikų prisiminimai. G. Bauras ypatingai vaizdžiai pristatė klausytojams buvusius gimnazijos originalus ir įdomesnius savo jaunų dienų pergyvenimus.

Taigi, trumpai tarant — buvo vėl įdomu. **V. B.**

Iš "Ateitin!"

NUO LENTYNOS

Moteris

Jaunoji moteris, ar tu laiminga? Daug kas yra sakęs, kad tu išlepin-ta, savanaudiška ir agresyvi neuro-tikė. Tu pati pripažįsti, kad gyven-dama Amerikoje tu džiaugiesi ge-riausiais rūbais, sveikiausiu maistu, pilniausia dvasios laisve, tačiau tu neturi džiaugsmo. Amerikos greita-me ir sudėtingame gyvenime tavo rolė keičiasi — tas tempas verčia tave mesti šalin šluotą, kibirą ir vaiko vystyklus. Tu trokšti ir sieki ko nors, tačiau nežinai nei ko, nei kur jo ieškoti.

Dorothy Dohen yra parašiusi kny-gą tau, *The Fascinating Female*, ku-rioje ji stengiasi tau parodyti, kokia yra Amerikos katalikės moters rolė pasaulyje. Ji analizuoja paprastas moters problemas ir pavaizduoja jos gyvenimo pagrindinius ir bendriausius siekius, kad praturtintų ne tik amerikietės, bet ir tavo, svetim-tautės, užaugusios Amerikos kultū-roje, gyvenimą.

Dažną moterį slegia noras išeiti iš namų ir atsipalaiduoti nuo kasdie-ninės rutinos. Ji mielai apsiimtų var-gingiausią ar nuobodžiausią darbą, jeigu jame galėtų bendrauti su kitais žmonėmis ir įsitikinti, kad ir ji yra dalis tos masės, kuri daro tiesioginius įnašus į gyvenimo praturtėjimą. Mo-teris to trokšta, nes, autorės žodžiais, "pasaulis yra išsikraustęs iš jos na-mų" ir apsigyvenęs raštinėje, fabri-ke ir krautuvėje.

Tačiau ar motina gali dirbti ir kartu pilnai atsidėti savo vaikų auk-lėjimui? Dorothy Dohen pažvelgia į dirbančią motiną, tačiau ji jos neį-vertina, neduoda atsakymų ar formu-

lių, nes jos tikslas yra tik paskatinti moteris pačioms susiprasti ir apsi-spręsti.

Aptardama motinos, našlės, išsisky-rusios, nevedusios ir vienuoliškus ap-žadus davusios moters paskirtis ir problemas, autorė ypatingai iškelia reikalą moteriai priimti savo duotą-ją rolę, pažinti savo gabumus ir drą-siai eiti į gyvenimą, vykdant savo svarbiausiąją rolę — mylėti.

Autorė baigia savo studiją, man atrodo, truputį fatališkai. Ji ragina Amerikos moterį pasiduoti Šventajai Dvasiai ir vilčiai, kad pergyvenus šio gyvenimo tamsumą ras galutinę ji būtų palinkėjus moteriai savo mei-šviesą ir laimę naujame ryte. Verčiau le ir gerumu apšviesti šio gyvenimo "tamsią naktį", ne tiek sau, kiek ki-tiems.

Jūratė Juozevičiūtė

VIENA SILPNA IR VIENA STIPRI

Jei jūs galvojate, kad kiekviena lietuviška knyga yra gera knyga, tai perskaitykit Alf. Vambuto "Trys Sakalai". Ši knyga yra parašyta ma-žiems vaikams ir premijuota Lietuvių Mokytojų Sąjungos. Perskaitęs ją, aš radau pasakų, kurios buvo geros, kitos, kur buvo pusė bėdos, ir net pasakų, kurios yra kvailos. Aš ne-suprantu, kodėl knyga buvo premi-juota, nes premiją gauti turėtų tik labai gera knyga. Jei šita knyga turi skaitytis viena iš geresnių knygų, tai laikas lietuviams susirūpinti. Aš skaitau, kad ši knyga gal ir gerai vaikams perskaityti, nes geriau lie-tuviškai išmoks, bet kaip už ją buvo galima duoti premiją, tai aš nesu-prantu.

Jei jūs turite problemų su sūnumi, kuris yra "teen-ager", tai aš patar-čiau perskaityti "The Adolescent Boy", parašytą W. Connell, SJ ir išleistą Fides, 95 c. Ši knyga bando tėvams išaiškinti, kodėl jų sūnus taip elgiasi ir kodėl vis naujų problemų atsiranda. Ji duoda ir kelis patari-mus, kaip tėvai turi elgtis su sūnumi, bet ji daugiausia palieka tėvams iš-spręsti, kaip sutvarkyti santykius su vaikais. Autorius su jaunimu dažnai bendrauja ir jį gerai supranta. Man atrodo, kad perskaitę šią knygą ir naudodamiesi tuo, ką išmoks, grei-tai sutvarkysite savo šeimynos san-tykius.

Jonas Butvila

APIE DON CAMILIŲ

Giovanni Guareschi knyga "Don Camillo's Dilemma" man patiko, nes vyriausieji knygos veikėjai — Don Camillo ir Peppone — buvo priešai, bet be vienas kito negalėjo gyventi. Don Camillo yra parapijos klebonas mažame bažnytkaimyje prie Po upės. Peppone yra bažnytkaimio burmist-ras ir vietos raudonųjų partijos pir-mininkas. Jie abu pykstasi, nes yra visai priešingos galvosenos. O kai pykstasi, tai kartais ir susimuša. Ta-čiau nežiūrint ir tokių atsitikimų, Peppone negali nusikratyti savo ti-kėjimu į Dievą, o Dan Camillo negali užmiršti juodos sielos, kuri priklauso raudonajam Pappone.

Kelios ankstyvesnės knygos šioje serijoje yra kun. Sabaliausko išvers-tos į lietuvių kalbą ir išleistos tėvų saleziečių.

Visa šita knyga yra tokia juokin-ga, kad man kartais ir pilvas skau-da nuo juoko.

Aleksandras Pakalniškis, jaun.

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ MENO LOBIAI

Lietuvių Tėvų pranciškonų Kennebunkporte, Brooklyne ir kitose vietovėse sutelkti meno kūriniai byloja vienuolijos rūpestį mūsų kultūrinėmis vertybėmis. Pauliaus Jurkaus redaguotame ir anglų kalba išleistame leidinyje yra sudėtos vienuolijos nuosavybėje esančių meno kūrinių reprodukcijos. Leidinys pavadintas "Art Collection" vardu.

Leidinio įžangos pradžioje redaktorius supažindina su Lietuvą ištikusia nelaime (sovietine okupacija) ir lietuvių, protesto ženklan, pasitraukimu į laisvąjį pasaulį. Toliau nuskaidomas lietuvių dailininkų atsiradimas Šiaurės Amerikos kontinente ir jų tolimesnis puoselėjimas lietuviškųjų meno tradicijų, priešingų sovietų socialiniam realizmui.

Įžangoje trumpai suminėtas M. K. Čiurlionis ir kiek plačiau aprašyta lietuvių liaudies meno ir architektūros raida. Čia taipogi kalbama apie architektus J. Muloką, S. Kudoką ir dail. V. Kašubą, A. Kašubienę, V. K. Jonyną, K. Žeromskį, A. Galdiką, V. Petravičių, T. Valių, V. Kašulį, P. Augių ir kitus.

Leidinyje telpa 112 reprodukcijų. Tai vis architektūros, skulptūros, tapybos, mozaikos, grafikos, vitražiniai ir kitokie darbai. Daugumoje kūrinių vyrauja religinės temos. Leidinio pabaigoje yra sudėtos visų 30 kūrinių trumpos biografinės žinios.

Leidinyje yra didelio formato. Atspausta kreidiniame popieriuje ir įrišta į kietus viršelius. Visos fotografijos V. Maželio. Vertimą į anglų kalbą atliko J. Boley. Spausdino Tėvų pranciškonų spaustuvė Brooklyne, N.Y.

Šis anglų kalba išleistas leidinys, tenka manyti, taikomas svetimtaičiai skaitytojui. Atrodo, jog leidėjai tokiu būdu ryžosi parodyti savo turimus lietuvių meno lobius, pabrėžiant lietuvių menininkų siekimus.

Tenka pasakyti, jog tikslas pasiektas. Leidinys dailus. Tinka dovanai. Žinoma, leidinio vertei nebūtų pakenkusi darbų atranka ir kiek gilesnis mūsų dailės aptarimas.

G. Ž.

ANTIKRISTAS PASAULYJE

Gelsvas knygos viršelis su raudonu lopu, kuriame akis pagauna dantotą trišakį. Knyga visai nauja: Antano Maceinos "Niekšybės paslaptis" — išleido Ateitininkų Federacija, kaina \$4.00. Platesnę knygos recenziją "Ateičiai" ruošia Kęstutis Skrupskelis — čia tik keli pirmieji įspūdžiai. Knygos viršelio trišakį paaiškina knygos pavadinimas — Antikristas istorijoje pagal V. Solovjovo pasakojimą. Knyga yra mąstymas apie blogį ir jo išikūnijimą pasaulyje. Štai kelios mintys: "Kiekvienas antikristas išauga iš savimeilės, ir kiekviena savimeilė yra velniui kelias į istoriją", (58 p.). "...kai tik istorijoje silpsta prisikėlimo tikėjimas, atgyja senovinis nusiminimas, nes su šiuo tikėjimu drauge nyksta ir žemiškojo gyvenimo prasmė. Pasidairę po šiandieninį pasaulį, turėsime pripažinti, kad nusiminimas yra būdingiausia dabartinio žmogaus žymė" (87 p.). "Kol Dievas žmogaus sąmonėje yra gyvas, tol žmogus žemėje niekad nėra namie. Jis visados keliauja, nes Dievo idėja kelia jame nerimo ir stumia jį vis tolyn ir tolyn. Ji yra tarsi kažkoks prakeikimas, tarsi ana Kaino žymė, kuri žmogų padaro 'tremtinį ir klajūną žemėje'" (160 p.). "Negalėjęs nurimti ir todėl nuolat svyravęs, žmogus esti antikristo sustiprinamas ir tvirtai įtaisomas į savo faktą. Faktiškumas tampa žmogaus likimu, ir žemė virsta nuolatine jo tėvyne. Svajotojais ir nuodų pilstytojais yra paskelbiami visi tie, kurie jam kalba apie antžemiškas viltis. Žmogus pasijunta išgelbėtas iš apgaulingų ir net mirtingų svajonių" (194 p.).

Knyga bus sunki skaityti tam, kuriam ji yra pirmasis žvilgsnis į Maceinos minties pasaulį, tačiau tos valandos, kurias skaitytojas praleis grumtynėse, paliks jį patį stipresnį.

MAŽESNIESIEMS

Jei turi mažą brolių ar pusbrolių — štai čia jam knyga: Danutės Bindokienės "Keturkojis Ugniagesys" (Lietuvių Dienos leidykla, 2 dol.). Čia jis susipažins šuniuką Taškių, kuris gyvena pas gaisrininkus, bet ugnies bijojo. Bet atsitiko taip, kad jis savo baimę turėjo užmiršti ...o kas ta-

da buvo, sužinosi knygų. Ši knyga būtų tinkama dovana pirmųjų skyrių mokiniams. Įdomios Žitos So-deikienės iliustracijos.

Kiek paaugesnius, kurie jau angliškai laisvai skaito, vertėtų supažindinti J. M. Barrie "Peter Pan", kuriame aprašoma Wendy, John ir Michael kelionė su amžinuoju vaiku Peter Pan į Neverland. Čia sutiksime piratą Hook, kuris nieko nebijo, tik krokodilo, kurio pilve tiksi laikrodys. Kita knyga — Kenneth Grhame "The Wind in the Willows" — istorija apie Kurmį, Žiurkę ir Varlę, apie fantastiškus nuotykius su automobiliais, apie draugystę, apie namų ilgesį. Ši knyga tiesiog per gera duoti vaikams. Abi knygas galima gauti Schribner Library serijoje (popieriniais viršeliais, \$1.45).

RINKIMŲ IŠVAKARĖSE

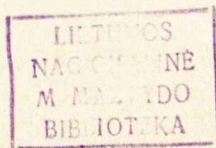
Jei ir tu, kaip ir aš, nebuvai skaitęs Theodore H. White knygos "The Making of the President 1960" (Pocket Books, 95 c.), nedelsk: kai tik baigsis egzaminai, atsigaivinimui čiupk šią knygą. Sunku tikėti, kad rinkimų istorija gali būti taip įdomi — knygoje aprašoma 1960 JAV rinkimai — partijos renka kandidatus, kandidatai bando įtikinti tautą. Knygoje pajunti rinkiminę energiją, kandidato nuovargį, pamatai rinkiminio proceso užkulius. Esu tikras, kad šių metų rinkimų ceremonijos bus daug aiškesnės ir įdomesnės kai perskaitysi šią knygą.

PASLAPTINGOJI SALA

"The Mysterious Island" yra knyga apie šešis vyrus ant vienos salos. Ją parašė Jules Verne, vienas prancūzas rašytojas. Visa knyga pilna nuotykių. Jūs nenorėtumėte padėti knygą, jei pradėtumėt ją skaityti. Visiems patiks ši knyga, ypatingai 11-14 metų berniukams. Beveik visur galite surasti šią knygą, nes ji labai žinoma.

Aš šią knygą siūlau jums, nes aš noriu, kad jūs irgi perskaitytumėt ją.

Arvydas Valenta

PLATUS PASAULIS

Irėna Rušenaitė ir Jonas Butvila buvo už mirties bausmės panaikinimą.

SAS STOVYKLOS STUDIJINĖ PROGRAMA

Rugpiūčio mėn. —

27 d. a) Ateitininkijos raida gyvenimiškoje perspektyvoje.

b) Tremtis — palaima ar bauda?

28 d. a) Bažnytinio Suvažiavimo istorinis įvertinimas.

b) Pasauliečio - studento besikeičiančioji rolė Bažnyčioje.

29 d. a) Dabartinė ateitininkijos padėtis ir studento rolė.

b) MAS, SAS, ASS simpoziumas.

30 d. a) Dviejų kartų santykiavimas.

b) Lietuvių visuomenės problemos ir atsakomybė.

c) Buvusių SAS pirmininkų simpoziumas.

31 d. a) Maceinos filosofija.

b) Liturgija.

Rugsėjo mėn. —

1 d. a) Dabartinis jaunimas Lietuvoje.

b) "Ateities" simpoziumas.

2 d. a) Gimdymo kontroliavimo problematika.

b) Studentų organizacijos klausimai.

4 d. SAS suvažiavimas. Po to ekskursija Lake Michigan.

5 d. Jaunas kūrėjas tarp dviejų kultūrų.

b) Lietuvių tremties literatūros apžvalga.

6 d. a) Studento teismas.

b) Lietuvių visuomenės politiniai pasiskirstymai.

7 d. a) Evoliucija pagal Teilhard de Chardin.

b) Moters - vyro santykiai. Simpoziumas.

P. Dielininkaičio kuopos jaunučių dalis vasario 16 d. proga vaidinusi "Gedimino sapną". Iš kairės: S. Alenskaitė, A. Lieponis, L. Rimkus, A. Danilevičiūtė, V. Kazlauskas, L. Danilevičius, A. Kazlauskaitė, M. Kazlauskaitė, N. Kybartaitė, G. Čepaitytė.

Zigmo Degučio nuotr.

D. Kavaliūnas (kairėje) ir R. Bičiūnas buvo už palikimą ir toliau mirties baudmės.

Diskusijos buvo gyvos ir įdomios. Dalia Stakytė, Arvydas Tamulis ir Rimas Rudys, kurie buvo išrinkti teisėjais, nusprendė, kad Jonas Butvila ir Irena Rušenaitė geriausiai savo nuomones perdavė publikai, tai jie turėtų laimėti šiuos debatus.

Dažėme margučius

Kovo 28 d. Marijos kuopos berniukai (Chicagoje) susirinko į Liulevičių butą ir ten dažė margučius.

Po mūsų pastangų (ir kelių sudužusių kiaušinių) pradėjo rodytis rezultatai.

Vienas berniukas su skutamuoju peiliuku išbraižė tigrą, kurio ir pats drąsiausias kiškis bijotų. Kiti berniukai išskuto "Beatles", raketas, kryžius ir žvaigždes.

Aleksandras Pakalniškis, jr.

CHICAGO

Rimti debatai

Kovo 15 d. Lipniūno kuopos (Chicagoj) nariai ir kandidatai suėję į Jaunimo Centrą pastebėjo, kad keturi suolai buvo sustumti į kambario priekį. Prie tų suolų sėdėjo keturi lipniūniečiai — Donatas Kavaliūnas, Remigijus Bičiūnas, Jonas Butvila ir Irena Rušenaitė.

Susirinkimas prasidėjo malda, į prezidiumą buvo pakviesti Aloyzas Rimkus pirmininkauti, o Rūta Jonynaitė sekretoriauti. Pirmininkas pranešė, kad šios dienos programa bus išpildyta debatais.

Rimas Repšys buvo išrinktas tvarkyti debatus, kurių tema buvo "Mirties baudmė turi būti panaikinta". Jonas ir Irena kovojo prieš mirties baudmę, o Donatas ir Remigijus kovojo už mirties baudmės palaikymą.

Marijos kuopa

Balandžio 12 d. įvyko bendras Marijos kuopos (Chicagoje) susirinkimas, kuriame buvo nutarta kartu su lipniūniečiais pavasarį važiuoti prie Paw-Paw ežero.

Gegužės 23 d. mūsų kuopa ruošia Jaunimo centre šokius.

Susirinkimo programą išpildė puikus "Blusų Bandos" orkestras. Tai buvo pirmas pasirodymas jau "garsėjančio" orkestro, sudaryto iš kuopos berniukų.

Kuopos mergaitės suruošė puikius pusryčius.

Kaip ir pradėjome, taip malda ir baigėme susirinkimą.

Aleksandras Pakalniškis, jr.

MAS CV PADĖKA

MAS centro valdyba reiškia nuoširdžių padėką p. Juozui Mikoniui,

Clevelando "Ateities" Klubui pirmininkui, p-lei Vidai Kasperavičiūtei, klubo sekretorei, visiems klubo nariams už visokeriopą pagalbą rengiant 1964 metų moksleivių ateitininkų globėjų suvažiavimą, ir p. inž. Pranui Razgaičiui, Clevelando MA kuopos globėjui, už jo įdėtas pastangas ir talką. Nuoširdi padėka priklauso visiems prisidėjusiems prie suvažiavimo pasiekimo, visiems dvasios vadams ir globėjams, gausiai suvažiavusiems iš visos Amerikos ir Kanados.

MAS Centro Valdyba

Pavasario vakarui praėjus

Balandžio 4 įvyko Cicero moksleivių ateitininkų kuopos Pavasario vakaras. Meninė programos dalis buvo išpildyta Cicero ir Chicagos atkių moksleivių bei studentų. Pirmą numerį gyvai ir jausmingai išpildė Cicero moksleivės atkės: Arštikytė, Bluiūtė, Galvydytė, Kisieliūtė, Kriaučiūnaitė, Lauraitytė, Štuopaitė ir Venclovaitė, padainuodamos dvi F. Strolios dainas — Dangaus geografiją ir Tėviškę. Kun. Lipniūno kuopos ateitininkė Daiva Matulionytė pianinu paskambino Šopeno Impromptu.

Dvi Chicagos atkės, Elenutė Bradūnaitė ir Aušra Gylytė, gražiai sudainavo A. Kačanausko dainas — Sesuo žydrioji Vilija ir Lopšinė, pianu palydint Leonui Valaičiui. Meno dalies paskutinį numerį atliko Cicero ir Chicagos studentės atkės: Acalinaitė, Jauraitė, Juozevičiūtė, Kavaliūnaitė, Pautieniūtė ir Zailskaitė. Jos pačios sukūrė ir labai šauniai suvaidino satyrą apie rasines problemas, Moderniąją meškiuko Rudnosiuko pasaką. Po meninės dalies buvo vaisės ir šokiai, grojant Neo-Lituanų orkestrui. Svečių atsilankė labai daug ir šokiai ypač gerai pavyko.

V. B.

"ATEITIS" – GERA DOVANA VISIEMS!

Studentai ir moksleiviai pirmaisiais metais moka tik \$3.00

(Plačiau skaitykite Nr. 4 viršelyje)

Kun. A. Lipniūno kuopos nariai kovo 15 d. suruoštuose debatuose. Visos Lipniūno kuopą liečiančios nuotraukos yra Antano Raicho padarytos.

Išskylaujame

Dauguma Marijos kuopos (Chicaguje) būrelio berniukų yra "mechanic minded", todėl nutarėme nuvažiuoti į "U.S. 30 - Dragstrip", kur yra mašinų lenktynės.

Balandžio 19 d. mes įsispaudėme į globėjo autobusėlį ir nuvažiavę į tėvų jėzuitų koplytėlę išklusėme šv. Mišių. Po Mišių išdardėjome į ilgą kelionę. Pravažiavome kaimus, kur buvo matyti arklių. Taip į vaizdus bežiūrėdami, mes pagaliau ir privažiavome lenktynių vietą.

Ilgai žiūrėjome, kaip mašinos lenktyniauja. Įspūdingiausias įvykis buvo, kai motociklas su mašinos motoru vystė savo greitį. Rodėsi, kad tas motociklas lekia, kaip paukštis.

Kai pradėjo smarkiai lyti, greitai bėgome į daktaro autobusėlį. Grįžome dainuodami lietuviškas dainas.

Mes su lipniūniečiais planuojame po dviejų savaitių važiuoti į "Sand Dunes".

Aleksandras Pakaliniškis, jaun.

LEMONT

Naujas būrelis

Lemonte (Chicagos priemiesty) gyvenančių ateitininkų tėvų iniciatyva suorganizuotas ateitininkų mokinių būrelis. Tam būreliui priklauso 14 linksmy ir energingų "Maironio" mokyklą lankančių lietuviukų. Ponia Elena Razmienė mielai sutiko būrelį globoti ir jam vadovauti. Šiam atsakingam darbui ji yra gerai pasiruošusi, pos pravedami susirinkimai turiningi, įdomūs ir linksmi, todėl nenuostabu, kad būrelio nariai nekantriai laukia susirinkimų. Tėvai labai patenkinti ir dėkingi p. E. Razmienei už jos didelį įnašą ateitininkiškajam jaunimui.

Lemonto apylinkėje tėvai, norintieji savo vaikus įjungti į šią organizaciją, mielai kviečiami skambinti Elenai Baltrušaitienei tel.: 257-6331.

O. A.

NEW YORKAS

SAS draugovė

Studentų ateitininkų sąjungos pereinamas susirinkimas įvyko penktadienį, kovo 20, ponų Zapasnikų namuose, 379 Montrose Ave., South Orange, New Jersey. Po einamųjų reikalų, pirm. Antanas Vainius, jr., visos draugovės vardu nuoširdžiai padėkojo vicepirm. Rimui Gedeikai, išvykstančiam į kariuomenę, už jo sąžiningai atliktas pareigas, ir paskelbė, kad vicepirm. pareigas eis Irena Sandanavičiūtė. Susirinkimo programoje buvo keturi diskusiniai būreliai, kuriems vadovavo Karina Samataitė, Kristina Juškaitė, Kęstutis Čižiūnas ir Salvinija Gedvilaitė. Po susirinkimo buvo vaišės.

*

Studentų Ateitininkų Sąjungos New Yorko draugovės pereinamas susirinkimas įvyko šeštadienį, balandžio 4-tą, Port Washington, Long Island, drauge su Latvių Katalikų Studentų draugove DZINTARS. Pirmininkas Antanas Vainius, jr., pravedęs einamuosius reikalus, susirinkusiems pristatė paskaitininką dr. Petrą Vygantą. Dr. Vygantas, dabartinis PAX ROMANA pirmininkas, išaiškino abiem studentų grupėms pagrindinį šios organizacijos tikslą ir metodus, kuriuos ji naudoja išpildyti savo uždavinius. Ypatingai pabrėžė ateinančią PAX ROMANA inter federalinį suvažiavimą, kuris įvyks š. m. liepos 20—30, Washington, D.C., ir labai ragino, kad abidvi studentų

sąjungos atsiųstų savo atstovus į šį suvažiavimą.

Po susirinkimo buvo vaišės, per kurias nariai abiejų organizacijų, DZINTARS ir ATEITIS, turėjo progos geriau susipažinti ir tęsti diskusijas apie kataliko studento problemas tremty.

*

Šv. Kazimiero parapijos, Peterson, New Jersey, Atvelykinis Margučių vakaras įvyko sekmadienį, balandžio 5 d. Šį pobūvį rengė parapijos jaunimas, organizuotas Studentų ateitininkų sąjungos New Yorko draugovės narių: Vitos Tallat-Kelpšaitės, Algio Šaulio ir Algio Liaugaudo. Programoje buvo vakarienė, margučių varžybos bei šokiai, kuriems grojo Alg. Strolis orkestras. Maždaug 200 svečių linksmai ir maloniai praleido vakarą.

*

Studentų Ateitininkų Sąjungos New Yorko draugovės naujų kandidatų egzaminai įvyko kovo 13, penktadienį vakare, "Darbininko" redakcijos patalpose, Brooklyn, N.Y. Kiekvienas kandidatas turėjo išlaikyti egzaminus, kad galėtų būti priimtas į SAS. Kandidatus egzaminavo draugovės dvasios vad. kun. V. Pikturna, pirm. Antanas Vainius, jr., vicepirm. Rimas Gedeika ir centro valdybos užsienio reikalų vedėjas Algis Šaulys. Egzaminus išlaikė vienuolika kandidatų, kurių tarpe: Tomas Aleksandravičius, Marytė Ažuolaitė, Pranas Ažuolas, Salvinija Gedvilaitė, Visvaldas Gerdvilis, Violeta Gerdvilaitė, Birutė Jasinskaitė, Laima Minkūnaitė, Vytautas Radziva-nas ir Karina Samataitė. Priimti naujus narius į šeimyną, draugovės valdyba bei vyresnieji nariai jiems su-ruošė pietus Westfal's restorane, Atlantic Ave. ir 111 St. Formalus priėmimas į sąjungą įvyks per ateitinin-

kų metinę šventę, sekmadienį, balandžio 26-ą po sumos Apreiškimo parapijos bažnyčioj. Mokyklos salėje bus pusryčiai ir įžodžio davimas. Visi studentai ateitininkai privalo dalyvauti šioje šventėje. Svečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

PHILADELPHIA, PA.

Ateitininkų metinė šventė

Philadelphijos ateitininkija balandžio 19 d. paminėjo savo metinę šventę. Pradėta pamaldomis Šv. Andriejaus bažnyčioje, kurių metu buvo pašventinta mūsų tautinė vėliava, kurią padovanojo vietos Lietuvos Vyčiai. Pamaldose dalyvavo prel. dr. J. Končius, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius iš Romos dr. L. Tulaba ir kun. dr. K. Sirvaitis.

Prel. dr. J. Končius pasakė patriotinio turinio pamokslą, ragindamas likti ištikimais Lietuvai tėvynei ir su dideliu pasišventimu dirbti jos naudai.

Po pamaldų didesnė dalis tautiečių susirinko į Šv. Andriejaus parapijos salę minėjimo programos išklausyti. Prezidiumą sudarė: prel. dr. J. Končius, prel. dr. L. Tulaba, dr. R. Zalubas ir ateitininkų kuopos pirm. Juozapavičius. Atliktas ateitininkų vėliavos įnešimo ceremonias ir sugiedotas himnas. Pirmas tarė žodį prel. dr. J. Končius. Jis vaizdžiai nušvietė pavergtos tėvynės sunkią dalį ir okupanto užsimojimus. Savo karštame žodyje kvietė abiejų išeivijos generacijų lietuvius jungtis bendron kovon už Lietuvos laisvės atgavimą ir svečioj šalyje nepamiršti senos ir gražios tėvų kalbos.

Prel. L. Tulaba skatino būti padoriais Lietuvos vaikais ir daugiau rūpintis ją visomis priemonėmis laisvinti iš pavergėjo priespaudos. Prisiminė išgyventas šviesiasias Lietuvos laisvės dienas ir žiebė viltį, jei ne tai, tai gal sekančiai generacijai turės išaušti laisvės ir laimės diena. Kėlė reikalą remti mūsų kultūrinės ir mokslo institucijas, jų skaičiuje ir Šv. Kazimiero kolegiją Romoje. Į pastarąją laukia daugiau atvykstant alumnų ir prašė tėvų savo šeimose tokių paieškoti. Dr. R. Zalubas iš Washingtono kalbėjo tema: "Ką mums duoda priklausymas bendruomenei."

Prelegentas žvelgęs į tos ar kitos tautos visuomenę išvedė žymias asmenybes, kurios sugebėjo sujungti ją ir palenkti savo valiai. Masės maža ko atsiekia. Mūsų tautos lobyne turi daugiau atsirasti taurių asmenybių, norint išlikti jai gyvai. Kilniems tikslams reikia tokių pat asmenybių. Mūsų tautos charakteryje ji pasislėpusi

glūdi, o tik mokėkime prieiti ją ištraukti. Mes vyresnieji čia kartais per daug jaudinamės savo priaugančiąja karta, kuri daugiau ar mažiau pasidarė drungna ir lietuviškiems reikalams ar pačios lietuviybės išlaikyme. Ji šiandien atsidūrė tarp dviejų kultūrų, skirtingos aplinkos ir didelės laisvės. Dažnai nemokame prie jaunimo prieiti. Jam pirmon eilėn reikia skiepyti tėvynės meilės jausmą, o ne slėgti. Mūsų jaunimas turi daugiau pamilti savo tėvų žemę, jos gražiausius papročius, seną kalbą, tėvynės istoriją, liaudies ir mūsų žymių asmenybių dvasinę kūrybą, branginti tikėjimo kultūrą ir k., tuo jis daugiau galės praturtinti svetimos mokyklose įsigytą mokslo žinyną. Kalbėtojas pabrėžė bendruomeninio gyvenimo būtinumą reikalą, nes iš jo išplaukia viskas, ko kartais mes savo tautos nuostoję ilgamės.

Toliau buvo mažesnių ir augesnių lietuviukų įrašdinimo apeigos į ateitininkų gretas, o toms ceremonijoms pasibaigus, juos šiltu žodžiu pasveikino kun. dr. K. Sirvaitis. Prasidėjo meninė programos dalis, kurią išpildė ūgtelėjęs jaunimėlis ir mažieji pipirukai. Vieni deklamavo, kiti skambino pianinu, šoko, vaidino.

Tai buvo ryškus įrodymas, kad vietos ateitininkija turi sumanių vadovų ir mūsų priaugantį jaunimą veda geru keliu. (Draugas)

TORONTO

Viešojo kalbėjimo laimėtoja

Toronto St. Šalkauskio moksleivių kuopos viena iš veikliausių narių Aldona Bušinskaitė laimėjo visos Onta-

rijos provincijos viešojo kalbėjimo konkursą.

Aldona Bušinskaitė yra dar tik 17 m. amžiaus ir lanko katalikiškos Loreto kolegijos 13-tą skyrių, kur ji yra pirmoji mokinė, beveik kiekvieną skyrių baigianti pirmąja su "honors".

Aldona anksčiau buvo laimėjusi Toronto miesto gimnazijų viešojo kalbėjimo konkursą ir po to dalyvavo visos Ontarijo prov. gimnazijų finaliniame konkurse. Aldona kalbėjo nepasiruošusi iš anksto, taip vadinamame, impromptu konkurse, kur prieš pat kalbą duodama kelios temos pasirinkimui. Ji laimėjo ir prieš visus kitus finalistus, kurie buvo savo kalbas paruošę iš anksto. Jos tema buvo: "Jaunuolių sunkumai", arba "Inconvenience of growing up".

Aldonos laimėjimą aprašė visi Toronto dienraščiai, įsidėdami jos nuotraukas ir pažymėdami, kad ji yra Vokietijoje gimusi lietuvaitė.

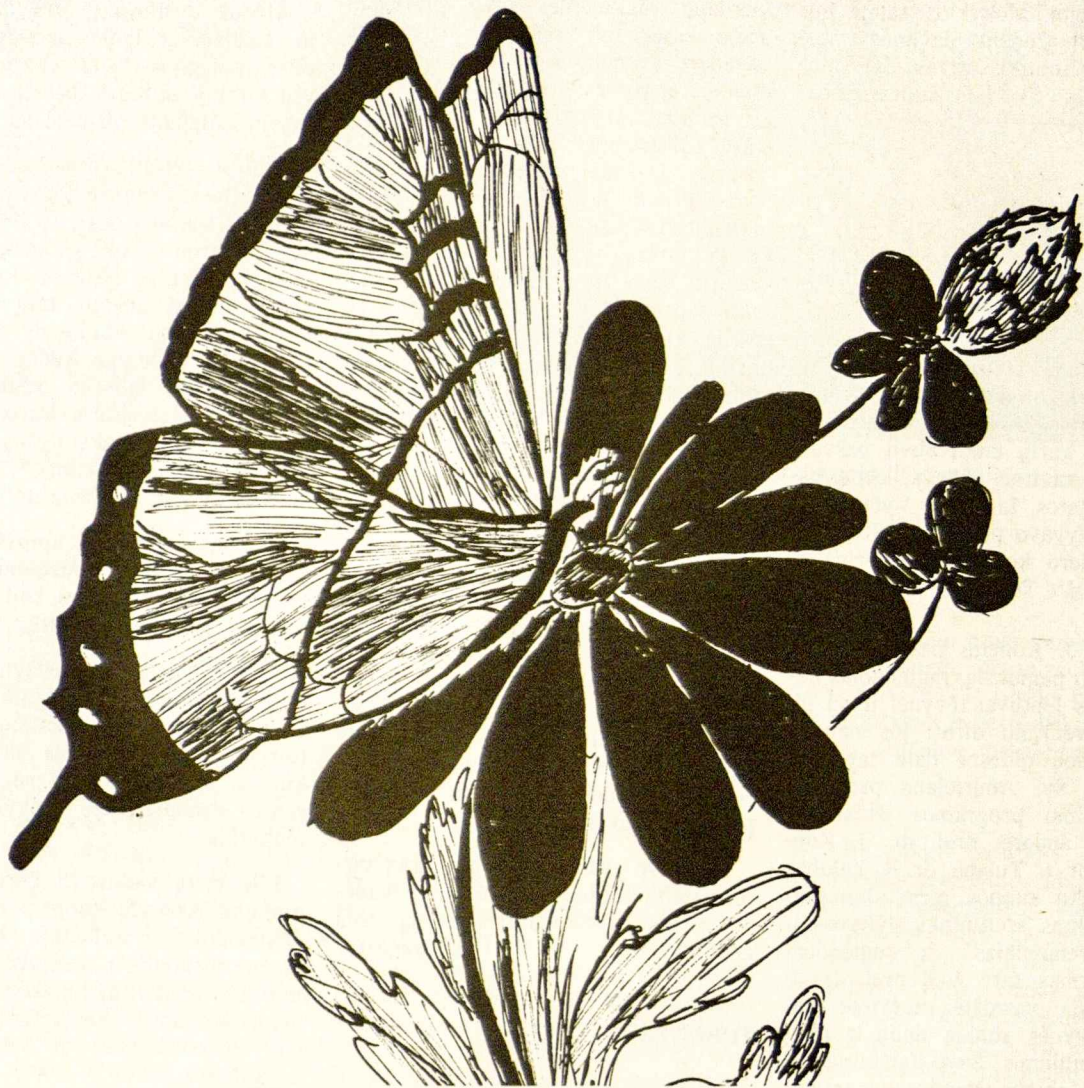
Aldona ypatingai pasižymi lietuviškoje veikloje, ypač ateitininkų tarpe. Ji yra baigusi lituanistinę mokyklą (pirmąja) ir specialius lituanistinius kursus. Šiuo metu taip pat dirba Toronto šeštadieninėje mokykloje kaip mokytoja.

Eilę metų vadovavo Toronto ateitininkų moksleivių kuopai, yra žinoma deklamatorė ir kalbėtoja. Rašo periodinėn spaudon ir redaguoja Toronto moksleivių ateitininkų laikraštėlį "Pirmyn, Jaunime!" Jos visur pilna, viskam užtenka laiko ir viską atlieka su šypsena.

Garbė tėvams, malonu ateitininkams, džiugu visiems lietuviams, turint savo tarpe tokią stiprią ir daug žadančią jėgą. K.

Prano Dielininkaičio kuopos jaunučiai švenčia vasario 16 d. Pirmininkauja L. Rimkus, klarnetu groja — E. Urbonas. Zigmo Degučio nuotr.

SŪKURYS

Lietingo

šeštadienio

svajonė

Antanas Razgaitis

Dar nebuvo nei septintos valandos, o jau saulė leidosi. Siauru takeliu skubėjau, lipdamas į kalną. Visur tylu — tik širdy užsimanė kažkas bėgnus mušti. Jau trečia kelionės diena, o vis dar tik pradžia. Pirmą dieną traukiniu nuvykau į New Yorką. Sekančią dieną pasiekiau lėktuvu Stockholmą. Iš ten autobusu į pietus, štai dar liko galiukas kelio rytų kryptimi. Žavėtina gamta traukė akis, bet mintys vis sukosi į tą vietą, kur keliasi saulė. Dar vieną kartą keliukas pasisuko ir pasirodė paskutinis kalnelis. Nemiegojo tik paskutiniai saulės spinduliai, o už kalno jūra trankė tarp akmenų. Tarp manęs ir mano išsvajoto vaizdo testovėjo tik tas mažas kalnelis, bet ir tas greit pranyko — lyg nebuvęs. Priešais, kiek tik akys matė, tiesėsi ašarų pripildytas vandenynas — Baltijos jūra. Staiga pranyko baimė, pranyko ir visi kiti rūpesčio ženklai. Liko tik stiprus pasiryžimas kiek galima greičiau pradėti irties tolyn nuo Švedijos žemės krantų.

Akys apsidairė ir pastebėjo ilgėjančių šešėlių pagautą pakrantę ir už kalniuko dingstantį mano vadovą — siaurą takelį. Akmenuota pakrantė iš vienos pusės šliejosi prie stačios uolinės sienos, o kita pakrantės pusė puošėsi gražiu pušynėliu. Kairėje pusėje stovėjo mažas namelis su veranda į jūros pusę. Šalia namo — dvi valtelės, o motorinis laivas apklotas smaluota būrine drobe, lyg bijodamas pažvelgti į šėlstančią jūrą, laukė ramios dienos. Einu vidun. Ant verandos sėdėjo senas ponas, lyg žiūrėdamas į kitą jūros pusę. Einu vidun. Jo balti plaukai ir pavargęs veidas rodė, kad jis esąs daug kentėjęs, bet jo stipriai žėrinčios akys sakė, kad jis dar vilties nepraradęs. Mes pasisveikinom, ir jis man nurodė eiti į vidų, kur aš rasiąs Vytautą. Radau jį baigiant plauti indus. Jis sakė, kad jie jau pavalgę, bet, jei aš išalkęs, jis man pagamins valgį. Aš atsiskaciau, nes neseniai valgiau, ir mes nuėjom į verandą laukti kitų.

Vakaras buvo tylus. Atrodė, kad ir jūra surimtėjusi, mažiau besitrakė. Mažai kalbėjom, nes buvome užimti savom mintim. Sėdėjau, o praeitis skverbėsi į mano mintis. Prieš kelis metus sutikau Vytautą ir jo tėvą, kai jie atvažiavo iš Švedijos į Ameriką. Greit mes pasidarėm geri draugai. Mūsų draugystei stiprėti padėjo bendras darbas vietos moksleivių kuopoj. Greit sudarėm triumviratą, kai Arvydas, mokyklos geriausias mokinyš, patyręs daugiau apie mūsų kuopą, prisidėjo prie mūsų. Gimnazijos dienos greit prabėgo, pasiliko tik jausmas, jog gyvenimas kažkur, kažkada yra mus nuskriaudęs. Universitetas. Čia susitikom Kęstutį ir Birutę, brolių ir seserį. Pamažu visiems ryškėjo vienas ir tas pats planas — patekti Lietuvon. Vieną vakarą visi penki su Vytauto tėvu susirinkom ir pradėjom planuoti. Taip mes penki ir pasidarėm neatskiriami draugai, kol baigėm universitetą. Tada Vytautas su tėvu išvažiavo atgal į Švediją. Nerimome ir mes likusieji. Štai, vėl būsime visi kartu. Istorija nebaigta. Dabar ji tik prasi-deda.

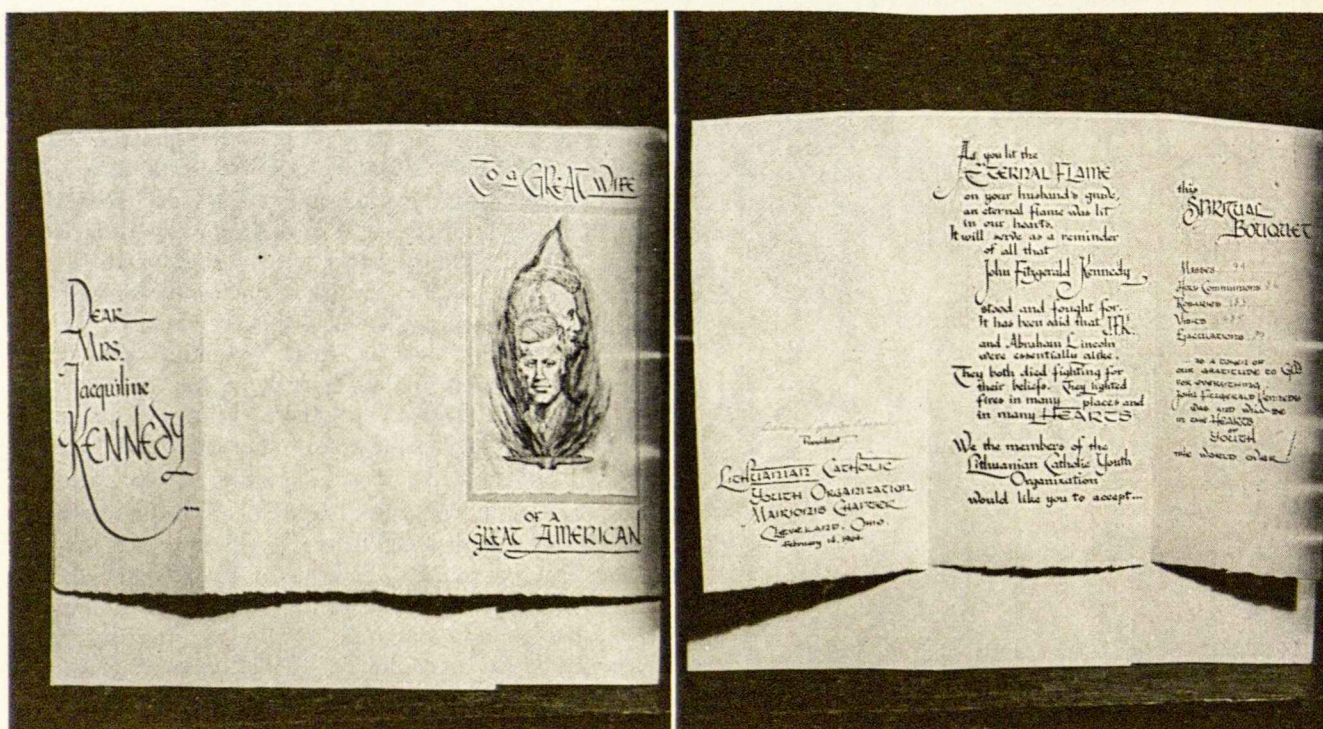
Pagaliau atvyko ir kiti trys: Arvydas, Kęstutis ir Birutė. Visi tylėjom. Atrodė, jog nei vienas negalėjo atsiskirti nuo savo minčių. Pasisveikinę įėjom į namelį ir pusvalandį tyliai pasimeldėm. Tai buvo paskutinė proga kiekvienam apsispręsti, ar tikrai norime vykdyti tą planą ir ar priežastys vertos tokio didžio ryžto. Vytautas norėjo su tėvu grįžti į jų gimtąją pajūrį, kur

Na, turbūt baigiu. O ką išlošiau? Ką išmokau? Kai pagalvoju, ką per tuos trejų metų šeštadienius sužinojau, išvargau, tai atrodo, kad šį tą vis naujo išmokau. Išmokau kozeruoti per geografijos pamokas, miegoti per tikybos ir popieriukus mėtyti per istorijos pamokas. Šalia to, pro kortos kampą kartais ir dirstelėdavau į Lietuvos žemėlapi. Rodos, dar ir dabar atsimenu, kad Vilnius tai sostinė, ir Nemunas — Lietuvos didžiausia upė. Kartais pro sapnus vis dėlto išgirsdavau tėvą Raibužį kal-

LITUANISTINĘ MOKYKLĄ BAIGIANT

Jurgis Bradūnas

bant apie beždžiones ir kažką apie Adomą. Su istorija būdavo kitaip, ypač penktadienio vakare ruošiantis rašomajam: keikiesi, kam nesiklausai šiais šeštadieniais, o tik popieriukais svaideisi. Išmokau per pertraukas nubėgti į "bailing elį" ir nusipirkti gumos, kad galėtumėm čiaumoti pono direktoriaus panosėje. Susiradau naujų draugų, taip pat ir naujų priešų. Šeštadienio laukdavau ištisą savaitę, o jam praėjus laukdavau kito. Praėjo taip tie trys mano metai. Ką išmokau — atsiminsiu, jeigu baigsiu.

Clevelando Maironio kuopos užuojauta Ponai Kenedienei

LIETINGO ŠEŠTADIENIO...

dar gyveno jo žmona ir kiti vaikai — broliai ir seserys. Kęstutis ir Birutė patyrė, kad jų tėvai išvežti į Sibirą, labai rūpinosi savo jaunesniųjų brolių likimu ir norėjo būti arčiau jų. Arvydas, gavęs laišką, kad abu tėvai jau prie mirties, norėjo padaryti jų paskutines dienas laimingesnes. Visiems pabodo maitintis laisvės viltimis. Mūsų broliai žūsta už laisvę, kovoja, o mes iki šiol pasitenkinome savo gerbūviu ir viltimis, kad kiti mum laisvę, kaip dovaną atneš...

Pagaliau pasidarė visai tamsu. Mes žinojom, kad mus seka daugybė žvaigždžių aukštajame danguje, bet

Dievas, turbūt, išgirdęs mūsų maldas, uždengė jas tamsiais nakties debesimis. Jūra aprimo, lyg rengdamasi nakties poilsui. Susimąstę prikovėm laivą kelionės reikmenimis. Nuleidome laivą — suburgė motoras — ir sudiev laisvajam pasauliui. Užpakaly Švedijos uolotas krantas nyko nakties tamsumoje, o priešaky matėsi keista aušra. Toji tamsa, nuo kurios vis tolome, apgaube jaunystės svajones, ir kažin ar kada jas sugrąžins. () prieš mus — miško broliai, gal mirtis, o gal... o gal laisva Lietuva.

TIRIĄS PRANEŠĖJAS

Tiriąs pranešėjas dirba ir praituoja rašydamas "Sūkuriui" savo kambaryje. Jis rašo jūsų atsakymus į klausimą: "Ką darytumei, jei galėtumei pasidaryti nematomas?"

— Aš pasidaryčiau Amerikos geriausias šnipas.

— Aš nenoriu sakyti.

— Aš einu į Lituanistinę Mokyklą. Jei galėčiau pasidaryti nematoma, aš per pamokas kūtenčiau p. direktorių.

— Aš įdėčiau atominę bombą į Kremlį.

— Jei aš galėčiau pasidaryti nematomas, aš nueičiau į tą vietą, kur Beatles rekorduos savo dainą ir kartu su jais dainuočiau (lietuvišką dainą, žinoma).

— Aš pasidaryčiau aktorius ir turėčiau savo filmą televizijoje, panašiai, kaip "Mr. Topper".

— Aš stebėčiau, kaip labai nedrąsūs gyvulėliai, kurie bijo žmogaus, gyvena.

— Aš negaliu išeiti iš namų; todėl, jei aš galėčiau būti nematoma, aš išeičiau slapčia iš namų.

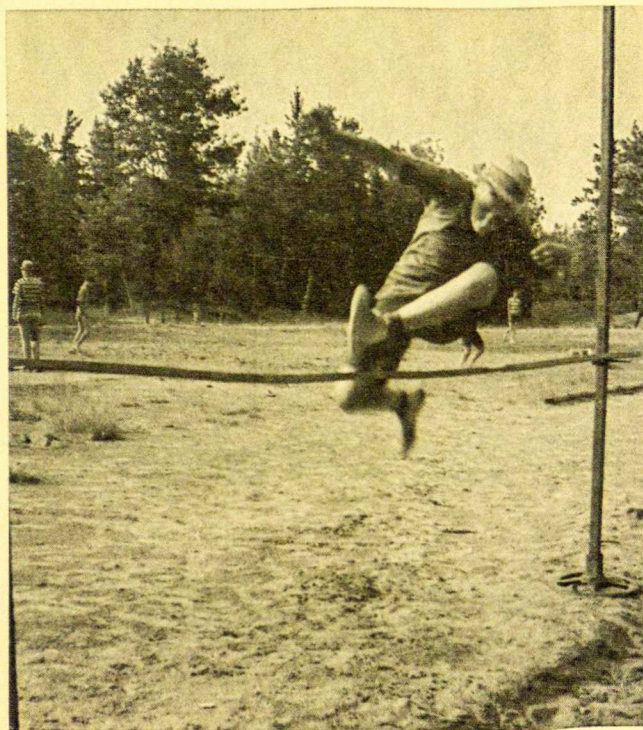

— Aš sužinočiau, ką mano draugai kalba apie mane.

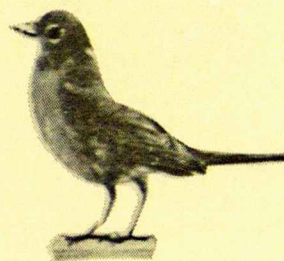
— Aš apgaudinėčiau ir gąsdinčiau negerus žmones, sakydama, kad esu jų sąžinė.

— Aš Lituanistinėj Mokykloj panelės mokytojos klasėj vienu momentu būčiau matoma, kitu momentu nematoma, kad mokytoja manytų, jog jos akys pagedo.

— Aš daryčiau tokius dalykus, apie kuriuos nenoriu pasakoti.

Naujas šokis — į aukštį tiems, kurie negali pralįsti pro apačią

STOVYKLOS

Biržlio 21 — liepos 4 d. vyresnieji moksleiviai Dainavoje

Liepos 5-18 d. jaunučiai moksleiviai Dainavoje.

Liepos 19 — rugpiūčio 1 d. Kanados vyr. moksleiviai Wasaga Beach

Rugpiūčio 2-9 d. sendraugiai Dainavoje.

Rugpiūčio 3-17 jaunučiai-moksleiviai Kennebunkport, Maine.

Rugpiūčio 26 — rugsėjo 8 d. studentai Dainavoje.